

Aluehallintovirasto

Tuloksellisuusraportti vuodelta 2012

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Julkaisija

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut

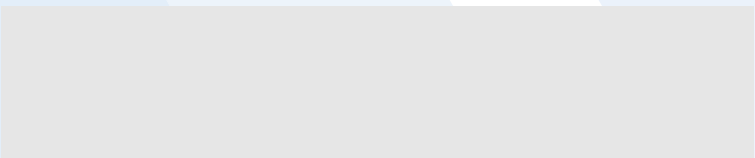
Julkaisun nimi: Tuloksellisuusraportti vuodelta 2012, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Päivämäärä: 04.03.2013

Julkaisun tekijä: Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut

ISBN: 978-952-5890-39-6 (nid.)
978-952-5890-40-2(PDF)

ISSN: 1798-8306 (nid.)
1798-8314 (PDF)

Paikka ja vuosi: Hämeenlinna 2013

KUVAILEHTI

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja 23/2013

Tekijät Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut		Julkaisu-aika 04.03.2013	
		Toimeksiantaja(t) Etelä-Suomen aluehallintovirasto	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Tuloksellisuusraportti vuodelta 2012, Etelä-Suomen aluehallintovirasto			
Asiasanat Tuloksellisuusraportti vuodelta 2012, Etelä-Suomen aluehallintovirasto			
ISSN (painettu) 1798-8306	ISBN (painettu) 978-952-5890-39-6	ISSN (verkkojulkaisu) 1798-8314	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5890-40-2
Kokonaissivumäärä 35		Kieli suomi	Hinta --
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto / hallintopalvelut		Paino --	

Sisällysluettelo

1. TULOKSELLISUUSRAPORTTI	1
1.1 Johdon katsaus	1
1.2 Tulossopimuksissa asetettujen tavoitteiden toteuma	5
1.2.1 Aluehallintoviraston tulostavoitteiden toteuma	5
1.2.2 Työsuojelun valvonta	14
1.3. Toiminnallinen tehokkuus	19
1.3.1 Toiminnallinen tehokkuus	19
1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	19
1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	19
1.4. Tuotokset ja laadunhallinta	21
1.4.1. Suoritteet ja julkishyödykkeet	21
1.4.2. Palvelukyky ja laatu	22
1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	24
1.6. Tilinpäätösanalyysi	26
1.6.1. Rahoituksen rakenne	26
1.6.2. Talousarvion toteutuminen	27
1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma	30
1.6.4. Tase	30
1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	31
1.8. Arviointien tulokset	34
1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	34
2. ALLEKIRJOITUS	35

1. ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTON TULOKSELLISUUSRAPORTTI

1.1 Johdon katsaus

Ylijohtaja

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toiminta vuonna 2012 on pääosin sujunut hyvin. Edelleen erittäin tiukka talous ja epävarmuus taloudesta ovat vaikuttaneet toimintaan. Toisaalta virkojen täyttömahdollisuus on helpottanut asioiden käsittelyä. Kaikkia asetettuja lupien ja kantelujen käsittelyaikatavoitteita ei ole voitu kuitenkaan saavuttaa. Tiukan taloudenpidon avulla talous on hoidettu niin, että määrärahat ovat riittäneet. Tilanne vaikuttanut myös jonkin verran ilmapiiriin, joskin VM-Baron mukaan työtyytyväisyys on parantunut.

Virastossa on ammattitaitoinen henkilöstö, joka on motivoitunutta ja sitoutunut työhön. Työyhteisön kehittämistä ja työhyvinvoinnin vahvistamista on jatkettu. Yhteistyö johdon ja henkilöstön kesken sujuu hyvin ja henkilöstö tukee työyhteisön kehittämistä.

Esimiestyön kehittämiseksi on esimiehille tehty 360-arviointi, jossa esimiestyöstä annettiin pääosin myönteiset arviot. Tulosten analysointia ja toimia esimiestyön kehittämiseksi jatketaan. Yhteiset esimiestyöpajat järjestetään kahdesti vuodessa tavoitteena tukea esimiestyötä, edistää yhteisiä käytäntöjä ja kehittää johtamista. Viraston yhteisiä asioita käsitellään kahdesti vuodessa järjestettävissä henkilöstöinfoissa.

Toimitilojen käytön tehostamista on jatkettu.

Viraston johtoryhmätyöskentely on ollut rakentavaa ja toimintaa kehittävää. Etelä-Suomen aluehallintoviraston koko henkilöstö on vaikuttanut siihen, että virastomme toimii hyvänä työyhteisönä ja huolehtii tehtävistään hyvin. Kiitän koko henkilöstöä sekä viraston johtoa ja esimieskuntaa hyvästä yhteistyöstä ja laadukkaasta toiminnasta viraston kolmannen toimintavuoden aikana.

Ylijohtaja Anneli Taina

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualue

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen sisäistä organisaatiota kehitettiin alkuvuonna 2012. Itsenäisenä toiminut rahoitus-, arviointi- ja opetusyksikkö lakkautettiin ja yksikön tehtävät siirrettiin useita toimialoja kokoavaan hyvinvointi- ja peruspalvelut –yksikköön sekä oikeusturva ja elinkeinovalvonta-yksikköön. Valtionavustus- ja korvausasioita koskevat tehtävät ja päätöksenteko organisoitiin uudelleen keskittämällä nämä tehtävät suoraan vastuualueen johtajan alaisuudessa toimivan tulosryhmän tehtäväksi. Vanhojen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustusselvitykset saatiin toimintavuoden 2012 aikana päätökseen.

Vastuualueen henkilöstöresurssitilanne parani loppuvuonna 2012. Sosiaali- ja terveydenhuollon tulosryhmissä saatiin täytettyä useita avoinna olleita asiantuntijavirkoja, mikä näkyi myönteisenä tuloskehityksenä sekä työilmapiirin ja työhyvinvoinnin paranemisena. Ympäristöterveydenhuollon tulosryhmässä on edelleen ollut vaikeuksia saada avoinna olevia läänineläinlääkärin virkoja täytettyä.

Kantelujen käsittelyajoissa jäätin edelleen tulostavoitteesta mutta käsittelyaikatavoitteen ylitys pienentyi huomattavasti. Tulospaarannus johtui paitsi parantuneesta henkilöstöresurssitilanteesta myös siitä, että kantelujen prosessia kehitettiin, osin muun toiminnan kustannuksella. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa nopeaa käsittelyä edellyttävät vaativat valvontatehtävät kuten vanhustenhuollon erityisongelmat, poikkeusoloihin varautumistehtävät kuten pandemiaan varautuminen ja valmiussuunnittelu, sekä kasvava lupapäätösten määrä olivat esteenä tulossopimuksessa kantelujen käsittelylle asetetun tavoiteajan saavuttamiselle.

Sosiaalihuollon lainsäädännössä on valmisteltu mittavaa kokonaisuudistusta, samoin tartuntatautilainsäädäntöä, mielenterveyslainsäädäntöä, eläinkoelainsäädäntöä, alkoholilainsäädäntöä, kuluttajaluottoja koskevaa lainsäädäntöä ja perintälainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueelta on ollut asiantuntijaedustus mm. lainsäädäntöuudistuksia valmistelevissa valtakunnallisissa työryhmissä. Vastuualue on täten antanut asiantuntemustaan uudistusten valmistelutyöhön.

Alueiden kehittämistyöhön liittyen vastuualue on osallistunut Paras-hankkeen selvitystyöhön sekä sen jatkotyöhön koskien kuntarakennuudistusta sekä sote-uudistusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon Kaste-hankkeiden toteutumista on tuettu olemalla mukana hankehakemusten valmistelussa sekä osana alueellisen Kaste-johtoryhmän työtä.

Vastuualueen henkilöstöä on keskusteluttanut merkittävässä määrin uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto. Järjestelmää ei kaikilta osin ole koettu riittävän avoimeksi ja erilaiset toimenkuvat huomioon ottaavaksi. Osaltaan kritiikkiä on kohdistettu oman viraston aloitteellisuuteen ja toimintaan tässä asiassa.

Kokonaisuutena arvioiden vastuualueen toiminta on ollut tuloksekasta, hyvässä työilmapiirissä toteutunutta toimintaa. Avoimeksi tulleet virat on saatu täyttää viraston omaan sisäiseen päätöksentekoon nojautuen, mikä on osaltaan helpottanut työn sujuvuutta ja vähentänyt ruuhkautumisia.

Ympäristöluvut

Vastuualue sai ylimääräistä rahoitusta pitkään vireillä olleiden asioiden ratkaisemiseen. Ennen 1.1.2010 vireille tulleita asioita oli vuoden vaihteessa vireillä 105. Projektiin palkattiin 3 henkilöä. Näitä asioita ratkaistiin 49. Projekti jatkuu vuonna 2013. Ympäristölupina ratkaistiin mm. Ämmässuon jäteenkäsittelykeskus, Alastaron moottorirata, Kilpilahden Borealis Polymers Oy:n neljä laitosta sekä Ashland Finland Oy:n laitos, Finnprotein Oy:n Uudenkaupungin rehutehdas, Can-Pack S.A:n ja Rexam Beverage Can alumiinitölkkithehtaille Hämeenlinnassa ja Mäntsälässä, Uudenkaupungin Hämöniemen jätevedenpuhdistamo ja Yara Oy:n tehtaan jätevedet. Muita asiaryhmiä, joissa ympäristölupia tai lupamääräysten tarkistus päätöksiä on annettu, ovat mm. metsä-, metalli-, kemian-, kaivannais-, elintarvike- ja rehuteollisuus, energian ja turvetuotanto, kalakasvatus, eläinsuojat, jäte- ja vesihuolto, jätteiden hyödyntäminen, käsittely ja loppukäsittely, jätevedenpuhdistamot. Erillisinä korvausasioina ratkaistiin mm. Valkeakosken kaupungin ja Valkeakosken tehtaiden sekä Uudenkaupungin ja Yara Oy:n laajat korvausasiat.

Vesitalousasioista ratkaistiin mm. Pietarsaaren meriläjitys, Loviisan väylän ja sataman ruoppaus, pohjaveden muuttamiskiellosta poikkeaminen VT 4:n rakentamiseksi Hartolassa, Arrakosken voimalaitos, Ruokojärven ja Ruoko-ojan kunnostus ruoppaamalla, Kurjenjärven ja Joutsenjärven kunnostus, pohjapadon rakentaminen Peräjokeen Jänijärven alivedenkorkeuden nostamiseksi, penkereen ja sillan rakentaminen Kuhasensaaresta Kivijärven Rapasalonsalmien yli Iso-Rapasalon saareen, Kyrkvikenin yksityisen kulkuväylän ruoppaaminen ja sen määrääminen yleiseksi paikallisväyläksi, ranta-alueiden pengertäminen ja Kyrkvikenin venesataman pysyttäminen. Helsingin kaupungin alueella on ratkaistu paljon kiireisiä ruoppaus- ja läjittämisasioita.

Muutoin vastuualueelta on osallistuttu mm. lainvalmisteluun ja erilaisiin kehittämishankkeisiin. VM-Baron tulos heikkeni vähän, mikä johtuu palkkausta koskevien kysymysten ottamista mukaan kyseeseen. Kaiku-hanke päättyi viime vuonna. Loppuraportin mukaan vastuualueella asiat ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan, osittain jopa merkittävästi.

Työsuojelu

ESAVI:n työsuojelun vastuualueella on noin 121 000 työpaikkaa, 1,1 milj. työllistä ja vastuualueen henkilökuntavahvuus on keskimäärin 180 henkilöä, joista 30 toimii valtakunnallisissa harmaan talouden valvontatehtävissä. Vastuualue muodostuu Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnista sekä edellä mainituista valtakunnallisista tehtävistä. Viranomaisaloitteisia tarkastuksia tehtiin 8400 ja asiakasaloitteita tuli vastuualueelle 21 000. Toimintavuonna vastuualueelle rekrytoitiin 40 uutta tarkastajaa, joista 16 oli uusia lisäresursseja harmaan talouden torjuntaan. Rekrytointi on ollut koko vastuualueelle suuri voimaponnistus; on sitonut johtoa, tiimejä, hankeryhmiä sekä yksittäisiä tarkastajia koko rekrytointiprosessiin valinnasta perehdyttämiseen.

Vuosi 2012 oli STM:n tulosohjaaman runkokauden 2012-2015 ensimmäinen toimintavuosi. Valvonnan yhteiskunnallisena tavoitteena on, että työolot turvallisuudellaan ja terveydellään tukevat pitkiä työuria ja työelämässä noudatetaan reiluja pelisääntöjä. Valvontaa kohdennettiin työelämän pelisääntöjen (50 % valvontaresursseista) valvonnassa harmaan talouden torjuntaan; työsuhteiden vähimmäisehtoihin, ulkomaiseen työvoimaan ja tilaajavastuulakiin sekä työsuhteasioihin kuten työajanhallintaan. Työurien pidentämisen osalta valvottiin työterveyshuoltoasioita, työn kuormitustekijöitä kuten väkivallan uhkaa, häirintää, käsin tehtäviä nostoja ja siirtoja, toistotyötä sekä kemikaalien turvallista käyttöä, tapaturmien torjuntaa ja kosteus- ja homeongelmia.

Työelämän pelisääntöjen valvonnassa harmaan talouden torjunta on vastuualueella keskeisessä roolissa. Valvontaa on tehty yhteistyössä erityisesti verottajan, eläketurvan ja poliisiin kanssa. Kuvaava esimerkiksi viranomaisyhteistyöstä on syksyllä 2012 tehty valvontaisku yhteistyössä poliisin kanssa. Valvontaiskun tarkoituksena oli informoida rakennustyömaita työturvallisuuslain muutoksista koskien tunnustekorttia – tunnustekortissa veronumerorekisteriin rekisteröity veronumero - ja puuttua jämäkästi havaittuihin epäkohtiin. Johdonmukainen tilaajavastuulain valvonta on verottajan ja eläketurvan antamien tietojen mukaan lisännyt sellaisten yritysten määrää, jotka ovat tehneet maksurästeistään maksusuunnitelmia. Tieto on merkittävä arvioitaessa valvonnan vaikuttavuutta.

Niiden työpaikkojen joukko joissa tietoisuus turvallisuusjohtamisesta ja työelämän pelisääntöistä on lisääntynyt. Edelleen löytyy yksittäisiä räikeitä laiminlyöntejä ja osaamattomuutta käytännön turvallisuustyössä.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää löytää sellaisia valvontakonsepteja, joilla voidaan valvonnan keinoin edistää fyysisiä ja psykososiaalisia työoloja sekä reilujen pelisääntöjen noudattamista niin, että työelämän vetovoimaisuus paranee ja työelämä pysyy terveenä. Tarkoituksenmukaisen toimivallan käytön ohella on rakennettu osuvia valvontahankkeita, joissa on mietitty erilaisten valvontamenetelmien tehokasta käyttöä. Vaikuttavien valvontamenetelmien kirjo on moninainen; viestintä- ja sidosryhmäyhteistyö ja tieto-ohjaus yleisesti, erilaiset valvontaiskut esim. kauppakeskuksiin ja teollisuusalueisiin, valvontakyselyt, työolosuhdemittareiden monipuolinen hyödyntäminen valvonnassa ja viestinnässä, viranomaisyhteistyö ja kilpailukonseptit. Vaikuttava valvonta vaatii myös osaavaa ja työhönsä sitoutunutta henkilökuntaa. Vastuualueella onkin iso haaste uusien tarkastajien perehdyttämisessä, kokeneen henkilökunnan osaamisen jatkuvassa ylläpidossa ja kehittämisessä.

Edelleen jatkuneet puhelinongelmat ovat selvästi vaikuttaneet haitallisesti viranomaisen tavoitettavuuteen, joka heikkeni alun perin jo aluehallintouudistuksen yhteydessä vuonna 2010. Kuukausittaisia

puhelumääriä tarkasteltaessa on havaittavissa selvä notkahdus sekä työsuhte- että työympäristöpäivystyksen puheluissa 2012 touko-kesäkuussa, jolloin siirryttiin Elisan tarjoamaan päivystysrinkijärjestelmään. Toimintavuonna asiakasaloitteita tuli 21 000 (v. 2011 24 000 ja v. 2010 26 000).

Vastuualueen toimintaa kehitetään vuosittaisilla kehittämistoimilla kohti vuodelle 2015 asetettua visiota. Vastuualueen visiona on olla arvostettu, asiantunteva muuttuvan työelämän vaikuttaja, joka toimii yhtenäisillä toimintatavoilla ja huolehtii henkilöstönsä työn mielekkyydestä ja hyvinvoinnista. Syksyllä valmistuneet WM-Baron tulokset osoittavat, että vuonna 2012 on otettu jälleen askelia kohti päämäärää. Vuonna 2013 vastuualue jatkaa Valvonnalla Vaikuttavuutta hanketta.

Pelastustoimi ja varautuminen

Pelastustoimen valvontaan, varautumisen ohjaukseen ja maanpuolustuskurssien järjestämiseen tarvitaan jatkuvasti ja tasaisesti henkilöstöä. On myös toteutettu aikatavoitteisia hankkeita, kuten sisäisen turvallisuuden alueellisen toimintasuunnitelman laadinta. Keskeiset tavoitteet on saavutettu.

Pelastustoimessa arvioitiin peruspalveluita, palvelutason toteutumista ja SEVESO-laitoksien ulkoisia pelastussuunnitelmia. Etelä-Karjalan, Helsingin ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksiin tehtiin arviointikäynnit. Lähialueyhteistyö Venäjän kanssa on sujunut tavoitteiden mukaisesti.

Uudenmaan maakunnan valmiusharjoituksen aiheina olivat talouskriisi ja tietojärjestelmähäiriöt. Osanottajia oli viisisataa, erityisesti kuntasektorilta. Palaute on ollut hyvin myönteistä. Maanpuolustuskurssit on pidetty suunnitelman mukaisesti. Niiden palaute on ylittänyt tavoitteen.

Hallintopalvelut

Talousohjauksessa merkittävimpiä hankkeita oli valtion päävälittäjäpankin vaihtoon liittyvät tehtävät ja kehittäminen kirjanpitoyksikön tasolla. ESAVI –kirjanpitoyksikön uusi päivitetty taloussääntö tuli voimaan 1.3.2012. Taloussäännön uusi päivityskierros on käynnissä. Talousohjauksessa on aloitettu KIEKUn käyttöönottohanke. Talousohjauksen edustaja oli mukana resurssimittariryhmässä. Aluehallintovirastojen työajanseurannan tehtäviliuettelo on päivitetty erillisessä kehittämisyöryhmässä.

Toimitilojen remontointi valmistui Hämeenlinnan vanhassa rakennuksessa. Toimitilajärjestelyt Hämeenlinnassa ovat jatkuneet, koska ympäristölupavastuualueen henkilöstön asteittainen siirtyminen Hämeenlinnaan jatkuu. Pasilan toimitilojen remontointi aloitettiin ja työsuojelu siirtyi Hakaniemestä Pasilaan remontin valmistuttua. Myös Hämeenlinnan 66-rakennuksen peruskorjauksen suunnittelu on alkanut.

AHTIn toteuttamasta tietoverkkomuutoksesta ja puhelinnumerouudistuksesta selvittiin yllättävän hyvin. Sähköinen hankintajärjestelmä TILHA on otettu käyttöön valtakunnallisten linjausten mukaisesti.

Valtiovarainministeriön päätös VALDA -asianhallintajärjestelmän käytön lopettamisesta aiheutti aluehallintovirastoille haasteellisen tilanteen. Uuden järjestelmän käyttöönottoon valmistauduttiin ja järjestelmä otettiin käyttöön joulukuussa 2012. Olemme olleet aktiivisesti mukana valtakunnallisessa aluehallinnon arkiston seulonta- ja järjestämishankkeessa ja aineistoa on luovutettu ja tullaan luovuttamaan maakunta-arkistoon suunnitellusti.

Henkilöstöpalveluissa suuri osa työajasta käytettiin palkkausjärjestelmän käyttöönoton vaatimiin käytännön toimenpiteisiin sekä palkkausjärjestelmän soveltamisen opiskelemiseen ja edelleen opastamiseen. Virastossa toteutettiin osa koko henkilöstölle suunnatusta käytännönläheisestä hyvän hallinnon koulutusohjelmasta, ohjelma aloitettiin syksyllä 2011 ja se jatkui edelleen syksyllä 2012. Virastossa

otettiin käyttöön päihdeohjelma ja hoitonojauksmalli. Lisäksi jatkettiin häirintään puuttumisen toimintamallin jalkauttamista.

Viestintäyksikkö on keskittynyt perusviestintätehtäviin, aktiivisen ulkoisen viestinnän ja julkisuuskuvaan rakentamiseen sekä uuden avi.fi -julkaisujärjestelmän edellyttämiin valmisteleviin tehtäviin. Edelleen päivittäjiä tuetaan nykyisen julkaisujärjestelmän ylläpidossa. Intranetin sisältöä on kehitetty henkilöstöpalautteen pohjalta.

Erikoistumisyksiköt

Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikön toimintaan ovat vaikuttaneet viestintävastaavan rekrytointiin liittyvä yhden henkilön poissaolo viiden kuukauden ajan sekä pitkät sairauslomat, jotka ovat vaikeuttaneet yksikölle kuuluvien tulosten saavuttamista. Priorisoiden tehtäviä merkittävimmät tulokset on saavutettu. Osa tehtävistä jouduttiin siirtämään jälleen seuraavaan vuoteen eli vuoteen 2013.

1.2 Tulossopimuksissa asetettujen tavoitteiden toteuma

1.2.1 Aluehallintoviraston tulostavoitteiden toteuma

HYVINVOIVA YHTEISKUNTA - PERUSPALVELUJEN SAATAVUUS JA LAATU		
Peruspalvelujen saatavuuden ja laadun turvaaminen		
1	Aluehallintovirasto seuraa ja arvioi peruspalveluiden saatavuuden alueellista ja yhdenvertaista toteutumista.	3
2	Aluehallintovirasto valvoo pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan sekä raportoi niistä sisäasiainministeriölle. Vuodelta 2012 tehtävässä arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota uuden pelastuslain mukaisiin valvontasuunnitelmiin ja ohjaus-, valistus- ja neuvontatyön kohdistumiseen riskikohteisiin.	3
3	Aluehallintovirasto valvoo ympäristöterveydenhuollon palvelujen saatavuutta alueellaan ja ohjaa kuntia varmistamaan riittävät palvelut.	3
Pienemmät hyvinvointi ja terveyserot		
1	Aluehallintovirasto ohjaa kuntia edistämään asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia lainsäädännön mukaisesti.	3
2	Aluehallintovirasto toimii asiantuntijana kuntauudistuksen valmistelussa.	0
3	Aluehallintovirasto vaikuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen ohjelman Kaste II toimeenpanoon osallistumalla ohjelman alueellisiin johtoryhmiin	3
4	Ikäihmisten palvelut ovat tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat.	3
5	Aluehallintovirasto edistää opetustoimen henkilöstön ammatillista osaamista sekä valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista alueen tarpeet huomioon ottaen lyhytkestoisilla koulutus- ja informaatiotilaisuuksilla, joiden suunnittelu ja toteutus perustuu hallitusohjelmaan, Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan sekä opetus- ja kulttuuriministeriön vuotuisen talousarviota tarkentavaan suunnitelmaan.	3
6	Aluehallintovirasto toimii valtioapuviranomaisena Osaava-ohjelman toimeenpanossa. Aluehallintovirasto tiedottaa ohjelmasta, edistää ohjelman tavoitteiden mukaisten verkostojen syntyä ja yhteistyötä, seuraa ja arvioi rahoitettujen verkostohankkeiden edistymistä sekä edistää hyvien käytänteiden leviämistä alueellisesti sekä kansallisessa yhteistyössä.	3
7	Aluehallintovirasto tiedottaa koulutuksen kansainvälistymispalveluista ja luo koulutusta koskevia yhteistyömahdollisuuksia.	3

Tehokas syrjäytymisen ehkäiseminen		
1	Lasten, nuorten ja perheiden ehkäisevät sosiaali- ja terveystalvolut vastaavat kohdeväestön tarpeita.	3
2	Aluehallintovirasto ehkäisee alkoholihaittoja alkoholihojelman ja alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman 2011 - 2012 mukaisesti.	3
3	Aluehallintovirasto ehkäisee lähisuhde- ja perheväkivaltaa.	3
4	Aluehallintovirasto huolehtii asianmukaisen rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminnan yhdenmukaisesta saatavuudesta.	3
5	Mielenterveys- ja päihdetyö ovat tärkeä osa paikallista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja syrjäytymisen ehkäisyä.	3
6	Aluehallintovirasto varmistaa ylivelkaantumisen aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi talous- ja velkaneuvonnan riittävän saatavuuden ja laadun.	2
7	Aluehallintovirasto ohjaa kuntia, jotta toimeentulotuki tulee myönnettyä asianmukaisesti.	3

TASA-ARVOINEN YHTEISKUNTA - PERUSOIKEUDET JA OIKEUSTURVA

Valvonnan painopiste ennaltaehkäisyyn		
1	Aluehallintovirasto käsittelee valitukset, oikaisupyynnöt, kantelut ja lausuntopyyntöt sekä arvioi niiden pohjalta oikeusturvan tilaa ja toteutumista kansalaisten yhdenvertaisuuden sekä oikeusturvan näkökulmasta. Aluehallintovirasto antaa näihin tehtäviin liittyvää koulutusta, ohjausta ja neuvontaa.	2
2	Aluehallintovirasto tehostaa ja nopeuttaa kanteluiden käsittelyä.	1
3	Aluehallintoviraston valvonnan painopiste siirtyy ennaltaehkäisevään valvontaan. Aluehallintovirasto kiinnittää erityistä huomiota ennaltaehkäisevään toimintaan ja hoidon ja hoivan saatavuuteen sekä siihen, miten ennaltaehkäisevästä toiminnasta ja hoidon ja hoivan saatavuudesta tiedotetaan väestölle. Aluehallintovirasto lisää ennalta ehkäisevän työn osaamista.	2
4	Aluehallintovirasto ohjeistaa kuntia ja yksityisiä koulutuksen ylläpitäjiä ilmoittamaan mahdollisesta perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opettajien lomautuksesta tai muista vastaavista järjestelyistä 60 päivää ennen niiden toteuttamista.	2

Yhdenmukaiset ja vaikuttavammat ratkaisut		
1	Aluehallintovirasto noudattaa päätöksenteossa yhdenmukaisia menettelytapoja ja yhtenäisiä perusteita.	3
2	Aluehallintovirastot parantavat ratkaisujensa vaikuttavuutta.	2
3	Aluehallintovirastot vaikuttavat ympäristönsuojelun valtakunnallisessa yhteistyössä ympäristölupien yhtenäisyyden edistämiseen.	3
4	Aluehallintovirasto varmistaa palvelutason säilyttämisen seuraavissa uudistuksissa erityisesti siirtymävaiheessa ja luo samalla pohjaa yhtenäisille menettelyille ja lain soveltamiskäytännöille.	0

Nopea, laadukas ja tehokas lupien käsittely		
1	Aluehallintovirasto käsittelee luvat nopeasti, laadukkaasti ja tehokkaasti. Lupien käsittelyprosesseja yhdenmukaistetaan ja tehostetaan laatutyössä/prosessityössä. Lupien käsittelyajat lyhenevät. Kansalaisten yhdenvertaisuuden parantamiseksi alueellisissa lupakäytännöissä ja valvontatoiminnassa Valviran koordinoivaa ja ohjaavaa roolia suhteessa aluehallintovirastoihin vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä.	2

Toimiva valvonta		
1	Aluehallintovirastot parantavat valvonnan toimivuutta ja vaikuttavuutta.	2
2	Aluehallintovirasto valvoo ja ohjaa kuntia niiden valvoessa tupakkalain toteutumista.	3

Terveet ja toimivat markkinat		
1	Aluehallintovirasto toteuttaa kilpailupolitiikkaa tavoitteena markkinoiden tehokas toiminta. Aluehallintovirasto edistää toimenpiteillään kilpailupolitiikan vaikuttavuutta alueellaan.	3
2	Aluehallintovirasto toteuttaa kuluttajapolitiikkaa tavoitteena, että kuluttajan asema on turvallinen, ja että kuluttajat sekä yrittäjät luottavat markkinoiden toimivuuteen. Aluehallintovirasto edistää toimenpiteillään kuluttajapolitiikan vaikuttavuutta alueellaan.	3
3	Aluehallintovirasto ylläpitää valtakunnallista luotonantajarekisteriä sekä valvoo luotonantajia tehokkaasti varmistaen kuluttajien taloudellisen ja oikeudellisen turvallisuuden.	3

TURVALLINEN YHTEISKUNTA - ASUIN-, TYÖ- JA ELINYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö		
1	Aluehallintovirasto valvoo ja arvioi kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmia.	3
2	Aluehallintovirasto osallistuu terveydensuojeluun.	3

3	Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo paikallista ympäristöterveydenhuoltoa.	●	3
4	Aluehallintovirasto tukee kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten toimintaa yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.	●	3
5	Aluehallintovirasto ohjaa elintarvikevalvontaa ja varmistaa valvonnan yhdenmukaisuuden.	●	2
6	Aluehallintovirasto huolehtii eläinsuojeluvälivonnasta alueellaan.	●	2
7	Aluehallintovirasto vastaa lakisääteisesti vastustettavien eläintautien seurannasta ja torjunnasta alueellaan.	●	2
8	Aluehallintovirasto valvoo eläinlääkintähuoltopalvelujen saatavuutta alueellaan ja ohjaa kuntia varmistamaan riittävät palvelut eläinlääkintähuoltolain mukaisesti.	●	2
9	Aluehallintovirasto ehkäisee ympäristön pilaantumista, edistää energia- ja materiaalitehokkuutta, turvaa terveellisen ja viihtyisän ympäristön, ehkäisee jätteiden syntyä ja haitallisia vaikutuksia sekä torjuu ilmastonmuutosta.	●	3
10	Aluehallintovirasto edistää sivistystoimen osalta sosiaalista turvallisuutta ja syrjäytymisen ehkäisemistä mm. lisäämällä opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvää osaamista, jolla edistetään oppilaiden tieto- ja viestintätekniikan eettistä käyttöä.	●	2

Luonnonvarojen kestävä käyttö

1	Aluehallintovirasto edistää, järjestää ja sovittaa yhteen ympäristö- ja vesilupien käsittelyssä vesivarojen ja vesiympäristön kestävää käyttöä, ehkäisee ja vähentää vedestä ja vesiympäristön käytöstä aiheutuvia haittoja sekä parantaa vesivarojen ja vesiympäristön tilaa.	●	3

Yhteiskunnan toiminta poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa on turvattu

1	Aluehallintovirasto sovittaa yhteen varautumista ja valmiussuunnittelua sekä siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestämistä toimialueellaan.	●	2
a	Aluehallintovirastolla on ajantasainen valmiussuunnitelma	●	2
b	Eri viranomaisten valmiussuunnittelu sovitetaan yhteen yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja riskianalyysien pohjalta alueellisessa valmiustoimikunnassa.	●	2
c	Aluehallintovirasto vastaa alueellisesta varautumisesta ympäristöterveydenhuollon erityistilanteisiin sekä ohjaa kuntien varautumista siinä.	●	2
d	Kansallinen pandemian toimintasuunnitelma on toimeenpantu kunnissa ja todennäköisiin erityistilanteisiin on varauduttu.	●	2
e	Aluehallintovirasto varautuu eläintautiepidemioiden varalta.	●	3
f	Aluehallintoviraston ja pelastuslaitosten välinen työnjako kuntien valmiussuunnittelun tukemisessa on selkeä.	●	2
g	Aluehallintovirasto toimeenpanee yhdessä Pelastusopiston kanssa valmiusharjoituksia ja osallistuu erikseen sovitulla tavalla valtakunnallisiin harjoituksiin.	●	3
2	Aluehallintovirasto tukee toimivaltaisia viranomaisia ja tarvittaessa sovittaa yhteen toimintaa niiden kesken viranomaisten johtaessa turvallisuuteen liittyviä tilanteita.	●	2
a	Aluehallintovirastolla on valmius kerätä alueen tilannekuva normaaliolojen laajoissa ja pitkäkestoisissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa myös toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.	●	2
b	Aluehallintovirasto on sopinut osana varautumisen yhteensovittamista erilaisten vakavien ja pitkäkestoisten tilanteiden edellyttämistä yhteistoimintajärjestelyistä sekä mahdollisista toimivaltaisen viranomaisen tukemiseen ja eri viranomaisten toiminnan yhteensovittamiseen liittyvistä toiminnoista. Lisäksi aluehallintovirasto ylläpitää kykyä toimeenpanna nämä yhteistoimintajärjestelyt tarvittaessa.	●	2
c	Aluehallintovirasto tukee sisäasiainministeriötä sen pelastuslain mukaisissa tehtävissä vuosittaisessa yhteistyötapaamisessa erikseen sovitavalla tavalla.	●	1
3	Aluehallintovirasto valvoo sitä, että erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden (ns. SEVESO-laitokset) ulkoiset pelastussuunnitelmat on laadittu säädösten mukaisesti ja että vaaditut harjoitukset on järjestetty sekä raportoi asiasta sisäasiainministeriölle.	●	3
4	Aluehallintovirasto järjestää yhdessä puolustusvoimien kanssa kokonaisturvallisuutta edistäviä ja laadukkaita alueellisia maanpuolustuskursseja.	●	3

Yhteisöillä ja kansalaisilla paremmat valmiudet huolehtia turvallisuudestaan

1	Aluehallintovirasto edistää alueellisesti omatoimisen varautumisen koulutusta ja sovittaa yhteen viranomaisten ja järjestöjen järjestämää koulutusta.	●	2
2	Aluehallintovirasto edistää ja tukee paikallista turvallisuussuunnittelua sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanosuunnitelmassa linjatun mukaisesti.	●	2

Hätätilanteissa tarkoituksenmukaista apua

1	Aluehallintovirasto huolehtii alueen pelastustoimen valvonnasta.	●	2
2	Aluehallintovirasto osallistuu pelastuslaitosten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen yhteistoimintaa edistävien suuronnettomuusharjoitusten suunnitteluun ja järjestämiseen.	●	2
3	Aluehallintovirasto edistää eri tahojen yhteistoimintaa pelastustoimessa toimialueellaan.	●	2

Harmaan talouden torjunta		
1	Aluehallintovirasto tekee viranomaisyhteistyötä työsuojelun, alkoholivalvonnan, poliisin, verottajan, tullin, rajavartiolaitoksen, ympäristönsuojelun valvontaviranomaisten, kilpailuviranomaisten, elintarvikevalvonnan, työvoimaviranomaisten ja työeläkevaluuttavien kesken harmaan talouden torjunnassa.	3

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kehittäminen		
1	Aluehallintovirasto parantaa toiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta hallitusohjelman nojalla perustettavan ohjelman mukaisesti.	2

Tietojohtamisen, ohjauksjärjestelmän ja toimintakulttuurin kehittäminen		
1	Resurssimittaristoa kehitetään ennakoivaa suunnittelua palvelevaksi.	0
2	Aluehallintovirastojen johtamisessa tukeudutaan ajantasaisen ja luotettavan tiedon käyttöön päätöksen teossa.	0
	Aluehallintovirasto on hyödyntänyt tehokkaasti oman organisaation ja yhteistyökumppaneiden tietoa johtamisen tukena sekä innovaatioiden tuottamisessa.	2
	Tiedon tuottamisen ja keräämisen sekä strategisen osaamisen lisäämiseksi ja ennakoivan suunnittelun tueksi aluehallintovirastoissa on jatkokehitetty olemassa olevia tietojärjestelmiä ja arvioitu erillisen uuden johdon tietojärjestelmän tarve ja toteuttaminen.	0
	Johdon tietojärjestelmän esiselvitys on valmistunut 31.5.2012 mennessä ja jatkotyöstä on päätetty esiselvityksen perusteella.	0
	On kehitetty PATIO:sta ennakoivaa suunnittelua ja johtamista tukeva asiakaslähtöinen tietojärjestelmä..	0
3	Aluehallintovirastojen riskienhallinnan menettelyitä kehitetään sekä laaditaan yhtenäinen riskienhallintapolitiikkamalli.	1
4	Aluehallintovirasto ottaa käyttöön CAF-itsearviointin.	1
5	Aluehallintovirasto jalkauttaa arvot toimintaan ja seuraa arvojen toteutumista.	0
	VM-Baron tulokset	3
	Asiakaskyselyn tulokset	3
	CAF-itsearviointin tulokset	1
6	Aluehallintovirasto kehittää toimintakulttuuria innovaatioita ja uuden luomista tukevaksi.	0
7	Aluehallintovirasto kehittää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelua.	0

Henkilöstön kehittäminen		
1	Henkilöstön osaamista kehitetään aluehallintovirastojen tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi.	2
2	Aluehallintovirasto kehittää johtamista ja esimiestoimintaa	3
3	Aluehallintovirasto edistää henkilöstön työhyvinvointia.	3
4	Aluehallintovirasto kehittää henkilöstösuunnittelua.	2
5	Aluehallintovirasto ottaa huomioon eläköitymisen vaikutuksen rekrytointiin ja voimavarojen uudelleenkehittämiseen.	0

Toiminnan asiakaslähtöisyyden, sitä tukevien toimintamallien ja sähköisten palvelumuotojen kehittäminen		
1	Aluehallintovirastojen palveluja sähköistetään ja lisätään palvelujen tarjoamista sähköisen palvelukanavan välityksellä. Laaditaan aluehallintovirastojen palvelujen sähköistämissuunnitelma vuosille 2012-2015, jota tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa.	2
2	Aluehallintovirasto ottaa käyttöön prosessimaisen työtavan sekä kehittää ja yhtenäistää prosesseja aluehallintovirastojen kesken.	2
3	Aluehallintovirastojen toimintaa johdetaan ja kehitetään asiakaslähtöisesti.	2
4	Kehitetään yhteispalvelua.	3
5	Aluehallintovirasto hyödyntää VALDAa asianhallinnassa ja asiakirjahallinnossa mahdollisimman laajasti ja on aktiivisesti mukana VALDAn kehitystyössä. Kehittämistyössä kiinnitetään painopisteenä huomiota erityisesti VALDAn raportointiominaisuuksien kehittämiseen.	1

Viestinnän kehittäminen		
1	Aluehallintovirasto jakaa tietoa avoimesti ja viestii aktiivisesti, avoimesti ja ennakoivasti julkisuuslain sekä valtionhallinnon viestintäperiaatteiden mukaisesti sekä tukee toiminnan läpinäkyvyyttä ja vaikuttavuutta.	2
2	Tuetaan vuorovaikutteista viestintää ja sähköistä asiointia.	2
3	Lisätään tunnettuutta ja vahvistetaan uutta, yhtenäistä julkisuuskuvaa. Noudatetaan alueellista ja kielellistä tasapuolisuutta	3

Siirtymäkauden hallittu toteuttaminen		
1	Siirtymäkausi on toteutettu hallitusti ja suunnitelmallisesti.	3

Muiden palvelutekijöiden kehittäminen		
1	Aluehallintovirasto toteuttaa edeltävien virastojen arkistokokoelmien seulonta- ja järjestämishankkeen.	2
2	Aluehallintovirasto parantaa toimitilojen tilatehokkuutta.	2
3	Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden toimintaympäristöä on kehitetty ja tiedonhallintaa ja raportointi sekä prosesseja uudistettu	0
4	Aluehallintovirasto lisää yhteishankintojen osuutta hankinnoissa	0
5	Aluehallintovirasto varmistaa virastopalveluiden toimivuuden.	0

YHTEISTYO

Yhteistyö aluehallintovirastojen kesken		
1	Toiminnan tehostamiseksi, palvelujen laadun ja saatavuuden parantamiseksi ja erityisasiantuntemuksen saatavuuden turvaamiseksi kehitetään toimintamalli työn tasaamiseksi aluehallintovirastojen välillä. Mallia kehitettäessä selvitetään mihin tehtäviin sitä voidaan soveltaa.	0
2	Aluehallintovirastojen kaikkien vastuualueiden henkilöstö toimii verkostomaisessa yhteistyössä aluehallintovirastojen kesken.	3

Yhteistyö valvonta-asioissa		
1	Valviran ja aluehallintovirastojen toiminnan yhdenmukaistamisen ja yhteisten linjausten sopimisen keskeinen väline ovat valvontaohjelmat. Niillä luodaan koko maahan valvonnalle ja ohjaukselle sekä lupakäytännöille yhtenäiset, valtakunnalliset toimintaperiaatteet ja puuttumiskriteerit. Valvontaohjelmien valmistelu, käyttöön saattaminen ja kehittäminen edellyttävät laajaa ja tiivistä yhteistyötä Valviran ja aluehallintovirastojen välillä. Valmistelussa ja toimeenpanossa olevat tai päivitykseen tulevat valvontaohjelmat kaudella 2012-2014 on lueteltu liitteessä 2.	3

Yhteistyö elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa		
1	Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä ELY-keskusten kanssa terveydensuojeluohjelman laatimisen tukemisessa sekä talusveden turvallisuussuunnitelman laatimisessa.	3
2	Aluehallintovirasto osallistuu kansallisen terveydensuojeluohjelman ja talusveden turvallisuussuunnitelman (WSP) laatimiseen.	3
3	Ympäristölupakäsittelyssä ja valvonnassa aluehallintovirastot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset jatkavat yhteistyötä valtakunnallisessa kehittämistyössä sovitulla tavalla.	2
4	Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä peruspalvelujen saatavuuden arvioinnissa elinkeino-, liikennekeskusten kanssa .	3
5	Yhteistyötä ELY-keskusten kanssa lisätään viestinnässä, erityisesti yhteisissä lupa- ja koulutusasioissa.	2
6	Yhteistyötä ELY-keskusten kanssa tiivistetään toimintaympäristön analysoinnissa.	1
7	Yhteistyötä ELY-keskusten kanssa tiivistetään asiakaslähtöisen toiminnan ja sähköisten palvelujen kehittämiseksi.	1
8	Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä ELY-keskusten kanssa pk-elinotarvikeyritysten toiminnan turvaamisessa.	2
9	Aluehallintovirasto sopii ELY-keskusten kanssa varautumisen yhteistyöstä.	2

Tehokas yhteistyö turvallisuusasioissa		
1	Aluehallintovirasto vastaa alueellisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön toimintamallin jalkauttamisesta toimialueellaan sisäasiainministeriön kanssa päätetyn suunnitelman ja aikataulun mukaisesti.	3
2	Aluehallintovirasto johtaa ja koordinoi alueellisen sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanosuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja sen seuranta-alueella.	2
3	Aluehallintovirasto vastaa alueelliseen sisäisen turvallisuuden yhteistyöverkoston tehokkaasta toiminnasta ja yhteistyön sujuvuudesta.	3
4	Toteutetaan viranomaisten alueellinen koulutus kunniaan liittyvän väkivallan tunnistamisen lisäämiseksi ja ennalta ehkäisytehostamiseksi.	1
5	Aluehallintovirastot osallistuvat koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyyn.	3
6	Aluehallintovirasto huolehtii opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta ajankohtaisen tilannekuvan hankkimisesta kouluista ja oppilaitoksista sähköisen tilannekuvajärjestelmän (Webropol) avulla.	0

Yhteistyö maakunnan liittojen kanssa		
1	Aluehallintovirastot tukevat maakunnan liittojen yhteispalvelun aluevastaavien työtä yhteispalvelupisteiden ja niiden palveluvalikoimien lisäämiseksi ja kehittämiseksi maakuntakohtaisten yhteispalvelusuunnitelmien mukaisesti.	3

2	Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä maakunnan liittojen kanssa strategiseen suunnitteluun ja alueiden kehittämiseen sekä turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä.	●	3

Kansainvälinen yhteistyö

1	Aluehallintovirasto osallistuu lähialueyhteistyöhön ja kansainväliseen yhteistyöhön toimialaansa kuuluvissa asioissa.	●	3

ERIKOISTUMISTEHTÄVÄT

Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikkö

1	Toiminnan kehittämissyksikkö vastaa aluehallintovirastojen strategisen tulossopimuksen toiminnan kehittäminen –luvussa määriteltyjen tulostavoitteiden saavuttamisesta yksikköä koskevalta osalta.	●	2
2	Toiminnan kehittämissyksikkö vastaa, toimintasuunnitelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla ja laajuudessa, aluehallintovirastojen toimintatapojen yhdenmukaistamista ja toiminnan vaikuttavuutta koskevien strategisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnista aluehallintovirastojen laatimaan raportointiin perustuen.	●	0

Sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö

1	Lounais-Suomen aluehallintovirastoon sijoitettu sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö huolehtii valtakunnallisesti aluehallintovirastojen toiminnan sisäisestä tarkastuksesta.	●	0

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö

1	Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö vastaa aluehallintovirastojen strategisen tulossopimuksen henkilöstön kehittäminen –osiossa määriteltyjen tulostavoitteiden saavuttamisesta yksikköä koskevalta osalta.	●	0
2	Aluehallintovirastoissa otetaan käyttöön kannustava, tasa-arvoinen ja aluehallintovirastojen uutta toimintakulttuuria tukeva palkkausjärjestelmä. Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö vastaa järjestelmän koulutuksen koordinoinnista, työnantajan tuesta sekä arviointiryhmän toiminnasta.	●	0
3	Maistraateille ylläpidetään ja kehitetään yhdenmukaista sekä henkilöstön kehittymistä ja työhyvinvointia tukevaa työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkaa. Maistraattien johtoa tuetaan työnantajatoiminnassa.	●	0
4	Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö vastaa aluehallintovirastoja ja maistraatteja koskevasta neuvottelutoiminnasta valtion neuvotteluosapuolena.	●	0
5	Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö osallistuu henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien kehittämiseen ja tukee niiden käyttöönotosta virastoissa	●	0

Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö

1	Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö vastaa maistraattien hallinnollisesta ja resurssiohjauksesta. Yksikkö ohjaa ja kehittää keskitetysti maistraatteja tavoitteena tehokas ja taloudellisesti toimiva maistraattiorganisaatio, jonka asiakas saa laadukkaita palveluja. Yksikkö myös valvoo maistraattien toimintaa.	●	0

Ruotsinkielinen opetustoimen palveluyksikkö

1	Ruotsinkielinen opetustoimen palveluyksikkö hoitaa aluehallintovirastojen toimialaan kuuluvat ruotsinkielisen opetustoimen tehtävät.	●	0
2	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tulee toimia yhteistyössä aluehallintovirastojen palveluyksikön kanssa kun ne käsittelevät asioita, jotka koskevat opetustoimen lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä (L 635/1998; 40, 48 ja 53 § ja L 632/1998; 16 §).	●	0
3	Ruotsinkielinen palveluyksikkö toimii asiantuntijana muissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten opetustoimen ja kirjastotoimen tehtävissä, kun ne koskevat ruotsinkielisen väestön koulutusta tai kirjastotoimea. Palveluyksikkö kehittää ruotsinkielisen väestön osalta alueellisia elinikäiseen ohjaukseen liittyviä tiedotus-, neuvonta- ja ohjauspalveluja.	●	0

Muut erikoistumistehtävät

1	Etelä-Suomen aluehallintovirasto käsittelee asiat, jotka koskevat perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998) ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/1998) tarkoitettujen erivapauksien myöntämistä yleissivistävän koulutuksen opettajille ja rehtoreille.	●	3
2	Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta koko muun maan alueella pelastuslaissa (379/2011) tarkoitetun vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta.	●	0
3	Etelä-Suomen aluehallintovirasto vastaa koe-eläintöimintaan liittyen eläinkoelautakunnan tarvitsemista hallinnollisista tukipalveluista, pitää valvontaa varten rekisteriä eläinkoeluvista sekä hyväksyy hakemuksesta muualla kuin Suomessa koe-eläinkurssia vastaavat opinnot suorittaneen henkilön kelpoiseksi suorittamaan eläinkokeita Suomessa.	●	3
4	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto hoitaa koko maan alueella pelastuslaissa aluehallintovirastoille säädetyt metsäpalojen tähytykseen liittyvät tehtävät. Muiden aluehallintovirastojen tulee avustaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastoa tässä tehtävässä.	●	3

Ympäristölupavastuualue

Käsittelyajoissa päästiin tavoitteeseen vesitalousasioissa. Ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa tavoitteeseen ei päästy, koska tavoitteena on saada mahdollisimman paljon pitkään vireillä olleita asioita ratkaistua. Investointihankkeiden käsittelyaikatavoitetta ei myöskään saavutettu.

Vesilain mukaisia asioita ei tullut vireille ennakoidusti, minkä vuoksi päätösten lukumäärässä jäätiin tavoitteesta. Lupatuloja kertyi vähän ennakoitua enemmän.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualue

Peruspalvelujen arviointi on tehty sovitusti, peruspalvelujen arvioinnin valtakunnallinen raportti on valmistunut keväällä 2012. Vanhenevan väestön palvelujen arviointi tehdään keväällä 2013.

Aluehallintovirasto on valvonut alueellaan th-lain toteutumista osana muuta valvontaa, ei systemaattisesti. Myöskään hyvinvoinnin alueellisia strategioita ja suunnitelmia ei ole järjestelmällisesti kerätty. Hyvinvointieroihin on kiinnitetty huomiota osana ohjaus- ja valvontatyötä sekä terveyden edistämisen projekteissa. Syrjäytymisen ehkäisyä on toteutettu osana terveyden edistämisen hankkeita ja osana myös normaalia toimintaa. Aluehallintovirasto on aktiivisesti mukana THL:n potilasturvallisuusohjelmassa. Asiakaskeskeisyyden toteutumiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Uusi sosiaalihuolto- ja vanhuspalvelulaki eivät ole vielä astuneet voimaan. Terveyden edistämisen alueelliset suunnitelmat laaditaan valtuustokausittain, asiaan paneudutaan vuonna 2013 uusien valtuustojen aloittaessa työtä.

Aluehallintovirasto on valvonta-, kantelu- ja lupapäätöksissään ottanut huomioon ikäihmisten palvelujen laatusuosituksessa ja valvontasuunnitelmassa asetetut tavoitteet palvelujen tarkoituksenmukaisuudesta ja laadusta ja on ohjannut vanhuspalvelujen järjestämistä tämän mukaisesti. Kotiin annettavien palvelujen valvontaohjelman avulla on ohjattu kotihoidon palvelujen järjestämistä ja tuottamista.

Syrjäytymisen ehkäisyä on toteutettu sekä osana normaalia toimintaa että osana terveyden edistämisen hankkeita. Lähisuhde- ja perheväkivallan valvontaohjelman valmistelu tapahtuu Valviran johdolla, valmistelu on viivästynyt. Ehkäisevän työn hyviä käytäntöjä levitetään osana kantelu- ja valvontatyötä ja kahdenvälisissä neuvotteluissa. Toimeentulotuen myöntämisen määräajan noudattamisesta vastaa kunta. Pääsääntöisesti kunnat ovat pysyneet lakisääteisessä määräajassa, ajoittain on ollut yksittäisiä poikkeamia.

Aluehallintovirasto on valvonut kuntia lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen toteutumisessa. ESAV:n alueen kaikille kunnille on tehty määräaikoja koskevia valvontapäätöksiä. Talous - ja velkaneuvonnan jonotusaika oli keskimäärin 63 vrk vuoden 2012 lopussa aluehallintoviraston alueella, kun tavoiteraja on 60 vrk. Yksikkökohtaiset erot olivat kuitenkin suuret. Aluehallintovirasto on kohdistanut valvontatoimenpiteitä ja käynyt sopimusneuvotteluja tiettyjen palveluntuottajien (kuntien) kanssa palvelujen saatavuuden parantamiseksi. Valtion korvaus on jaettu täysimääräisesti palveluntuottajille.

Kantelujen käsittelyajoissa jäätiin edelleen tulostavoitteesta mutta käsittelyaikatavoitteen ylitys pienentyi huomattavasti. Tulospurannus johtui paitsi parantuneesta henkilöstöressurssitilanteesta myös siitä, että kantelujen prosessia kehitettiin, osin muun toiminnan kustannuksella. Henkilöstövajetta on kuitenkin suhteessa tehtäviin edelleen, samoin jatkuvat henkilöstövaihdokset hankaloittavat tavoitteiden saavuttamista. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa nopeaa käsittelyä edellyttävät vaativat valvontatehtävät kuten vanhustenhuollon erityisongelmat, poikkeusoloihin varautumistehtävät kuten pandemiaan varautuminen ja valmiussuunnittelu, sekä kasvava lupapäätösten määrä olivat esteenä tulossopimuksessa kantelujen käsittelylle asetetun tavoiteajan saavuttamiselle.

Oppilasarvioinnin oikaisupyynnöt on saatu käsiteltyä tavoiteajassa. Kuntien opiskelu- ja työterveys- huollon ulkopuolelle jääneiden terveysneuvonnan tai – tarkastusten toteutumista ei ole systemaattisesti valvottu.

Päätöksenteossa on noudatettu yhdenmukaisia menettelytapoja ja yhtenäisiä perusteita. Menettelytapoja on yhtenäistetty säännöllisesti sisäisissä koulutuksissa, työkokouksissa, Valviran ja muiden keskusvirastojen yhteistyökokouksissa sekä muiden aluehallintovirastojen kesken järjestettävissä yhteistyökokouksissa. Yhtenäisyyttä sekä päätöksenteossa aluehallintoviraston sisällä että aluehallintovirastojen kesken on varmistettu muun muassa pyytämällä tulkintaohjeista ohjaavalta virastolta. Ratkaisujen vaikuttavuutta on pyritty parantamaan muun muassa tiedotusta lisäämällä erityisesti valtakunnallisissa ennakkotapauksissa.

Lupahakemukset on pääsääntöisesti saatu käsiteltyä asetetuissa tavoiteajoissa. Menettelytapoja on yhtenäistetty säännöllisesti sisäisissä koulutuksissa, työkokouksissa, Valviran ja muiden keskusvirastojen yhteistyökokouksissa sekä muiden aluehallintovirastojen kesken järjestettävissä yhteistyökokouksissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjauksen ja valvonnan sekä lupahallinnon tueksi rakennettu valvonta- ja lupajärjestelmä (Valveri) on edelleen keskeneräinen, mikä osaltaan haittaa tavoitteiden saavuttamista kyseisillä substanssialueilla. Valveritietojen ajantasalle saattamiseksi on olemassa erillinen projekti, joka päättyy 31.12.2013. Aluehallintovirasto on osallistunut Valveri –rekisterin kehittämistyöhön.

Aluehallintovirasto käynnisti alueellisen työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyöryhmän kokoamisen tehostaakseen alueellaan työterveyshuollon palvelujen saatavuuden valvontaa. Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvittämistä, palvelusuunnitelmien laadintaa ja vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun toteutumista ei ole pystytty selvittämään sosiaalihuollon henkilökuntavajeen vuoksi, mutta asiat on otettu huomioon kantelupäätöksissä. Lisäksi asia on nostettu esille aluehallintoviraston järjestämässä vammaispalveluseminaarissa. Aluehallintovirasto on osallistunut Valviran johdolla tapahtuvaan tupakkalain valvontaohjelman toimenpanoon.

Aluehallintovirasto on 6.11.2012 järjestänyt vammaispalveluseminaarin ja on ohjannut vammaispalvelujen järjestämistä ja vaikeavammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista.

Aluehallintovirasto on toteuttanut kilpailupolitiikkaa ja turvannut markkinoiden tehokasta toimintaa tutkimalla kilpailutapauksia ja tekemällä selvityksiä. Kilpailupolitiikan vaikuttavuutta on edistetty alueella vaikuttamalla alueen elinkeinonharjoittajien toimintatapoihin välittämällä tapauskohtaisesti tietoa kilpailulainsäädännöstä ja kilpailupolitiikasta sekä osallistumalla koulutustilaisuuksiin.

Aluehallintovirasto on turvannut kuluttajien asemaa ja yrittäjien luottamusta markkinoiden toimivuuteen suorittamalla elinkeinonharjoittajien valvontaa sekä tekemällä kuluttajapoliittisia selvityksiä.

Aluehallintovirasto on varmistanut kuluttajien taloudellisen ja oikeudellisen turvallisuuden pitämällä yllä luotonantajarekisteriä sekä valvonut tehokkaasti luotonantajien toimintaa.

Aluehallintovirasto on arvioinut toimialueensa kuntien terveydensuojelu-, tupakka- ja kemikaalilain vuoden 2012 valvontasuunnitelmat. Valvontasuunnitelmien arviointia on kehitetty yhteistyössä muiden aluehallintovirastojen, ei niinkään Eviran kanssa. Elintarvikevalvonnan ohjauksessa sekä eläinsuojeluvälön järjestämisessä on ollut vaikeuksia johtuen henkilöstövajeesta. Erityisesti eläinlääkäreiden vaihtuvuus on ollut suurta ja avoinna olevien virkojen täyttämässä on ollut vaikeuksia.

Valtakunnallinen pandemiasuunnitelma on valmistunut kesäkuussa 2012, kunnat toimittavat päivitetty pandemiasuunnitelmat aluehallintovirastolle kesäkuun 2013 loppuun mennessä. Ympäristöterveydenhuollon toimesta kunnille tehdyn varautumiskyselyn sekä erityistilannesuunnitelmien perusteella on todettavissa, että suunnitelmien koordinoinnissa on puutteita. Toimintavuonna on valmisteltu Peol-

vastuualueen valmiussuunnitelma sekä päivitetty sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja ympärisöterveydenhuollon yhteinen luentorunko alueellisia maanpuolustuskursseja varten. Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualueella on perustettu viraston sisäinen monisektoraalinen työryhmä, jonka erityistehtävänä on tartuntatautien torjuntasasiat. Konkreettisenä valmiusasioihin liittyvänä toimenpiteenä kerättiin Antti-myrskyn aikana kunnista sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuva, joka välitettiin sosiaali- ja terveysministeriölle.

Alkoholin anniskelu- ja vähittäismyyntilupapäätöstä harkittaessa otetaan huomioon muun ohella harmaan talouden selvitysyksikön (HTSY) tuottamat velvoitteidenhoitoselvitykset (VHS), jotka auttavat luvanhakijan taloudellisen tilanteen selvittämisessä. Selvitys tilataan HTSY:ltä, ja siitä käy ilmi organisaation tai organisaatiohenkilön sekä näihin välittömästi tai välillisesti kytkeytyvän organisaation ja organisaatiohenkilön toimintaan ja talouteen sekä mm. veroihin ja lakisääteisiin eläkevakuutusmaksuihin liittyvien velvoitteiden hoitaminen. Selvitys pyydetään aina kun luvanhakijana on uusi toimija tai edellisestä taloudellisten edellytysten selvityksestä on kulunut huomattavan pitkä aika, tai kun selvitys katsotaan tarpeelliseksi muiden hakemukseen liittyvien seikkojen johdosta.

HTSY saatavan raportoinnin lisäksi Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää alueittain yllä toimivia yhteistyösuhteita muihin harmaantalouden torjuntaan osallistuviin viranomaisiin. Muun muassa verovirastojen kanssa vaihdetaan säännöllisesti tietoja alueen toimijoista. Harmaan talouden valvonta kuuluu kaikille tarkastajille. Lisäksi kaikissa Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimipaikoissa on harmaan talouden vastuuhenkilöt, jotka toimivat tarkastajien tukena.

Tulossopimuksen ja valvontaohjelman mukaisesti päihtyneille ja alaikäisille anniskelua ja myyntiä on pyritty vähentämään kohdentamalla valvontaa riskianalyysin perusteella ongelmallisiin anniskelu- ja vähittäismyyntipaikkoihin. Humalajuomisen ja siitä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi on valvottu erityisesti päihtyneitä koskevien säännösten noudattamista. Anniskelutarkastuksia on tehty erityisen alkoholivaltaisiin ja häiriöalttiisiin anniskelupaikkoihin. Päihtymystä koskevien havaintojen jälkeen pyydetään luvanhaltijalta pääsääntöisesti aina kirjallista vastinetta tapahtuneeseen.

HTSY toimittaa vuosittain pyynnöstä aluehallintovirastoille ilmiöselvitysraportin, jonka kautta saa tietoa eri häiriöryhmistä. Ilmiöselvitysraportti koostuu pelkästään koneellisesta poiminnasta ja se on noin 18 - 25 -sivuinen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto sai raportin syksyllä 2012 ja raporttia on käytetty työkaluna kohderyhmän valinnassa pyytämällä HTSY:ltä velvoitteidenhoitoselvitykset halutuista häiriöryhmistä. Näin esiin tulleiden tietojen perusteella on valvottu tehokkaasti riskikohteita.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen henkilöstö toimii tiiviissä verkostomaisessa yhteistyössä niin toimialueensa ministeriöiden ja ohjaavien virastojen kuin muiden aluehallintovirastojenkin virkamiesten kanssa (yksittäisten virkamiesten välinen yhteydenpito). Merkittävää yhteistyötä tehdään lisäksi erikseen nimetyissä ryhmissä ja neuvottelukunnissa kuten esimerkiksi Valviran yhteistyöryhmät ja sivistystoimen yhteistyöryhmät.

Aluehallintovirasto on osallistunut valvontaohjelmien valmisteluun ja kehittämiseen yhdessä muiden aluehallintovirastojen ja Valviran kanssa.

Aluehallintovirasto on ollut aktiivisesti mukana muun muassa sisäisen turvallisuuden ohjelmissa sekä koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyyn liittyvissä ohjelmissa. Kunniaan liittyvän väkivallan tunnistamiseen liittyvä koulutus on siirtynyt toteutettavaksi keväällä 2013.

Kunniaan liittyvän väkivallan tunnistamiseen liittyvä koulutus on siirtynyt toteutettavaksi vuonna 2013 ja mahdolliset yhteistyötahot ja alustajat selvitetään kevään 2013 aikana. Aluehallintovirasto teki vuonna 2012 selvityksen kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen tilannetta maahanmuuttajien osalta ja yhtenä erityiskohteena selvitettiin perheväkivaltaan liittyvien palvelujen tilannetta ja kehittämistarpeita. Julkaisu ilmestyi vuonna 2013.

Aluehallintovirasto on tehnyt Turvallinen lapsuus -hankkeen kautta yhteistyötä Leningradin läänin sosiaaliturvakomitean kanssa. Vuonna 2012 järjestettiin kaksi venäläis-suomalaista sosiaali- ja terveysalan yhteistyöseminaaria Tihvinän piirikunnassa 15.–16.3. ja Hämeenlinnassa 17. – 19.10.

Aluehallintovirasto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen opetuspuoli ovat tehneet lähialueyhteistyötä Leningradin läänin opetuskomitean kanssa. Vuonna 2012 järjestettiin yhteistyöseminaari Leningradin läänin opetustoimen henkilöstölle lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisestä Helsingissä 13.11. Lisäksi järjestettiin Etelä-Karjalan, Etelä-Kymenlaakson ja Kouvolan seudun ja Leningradin läänin ammattikoulujen välinen ”Kultainen Kapusta” Kokkikilpailu Kingiseppissä 26–28.11.

Erivapauksia koskevat vireille tulleet asiat on käsitelty asianmukaisesti ja asetetussa määräajassa.

1.2.2 Työsuojelun valvonta

Tulosanalyysi 2012

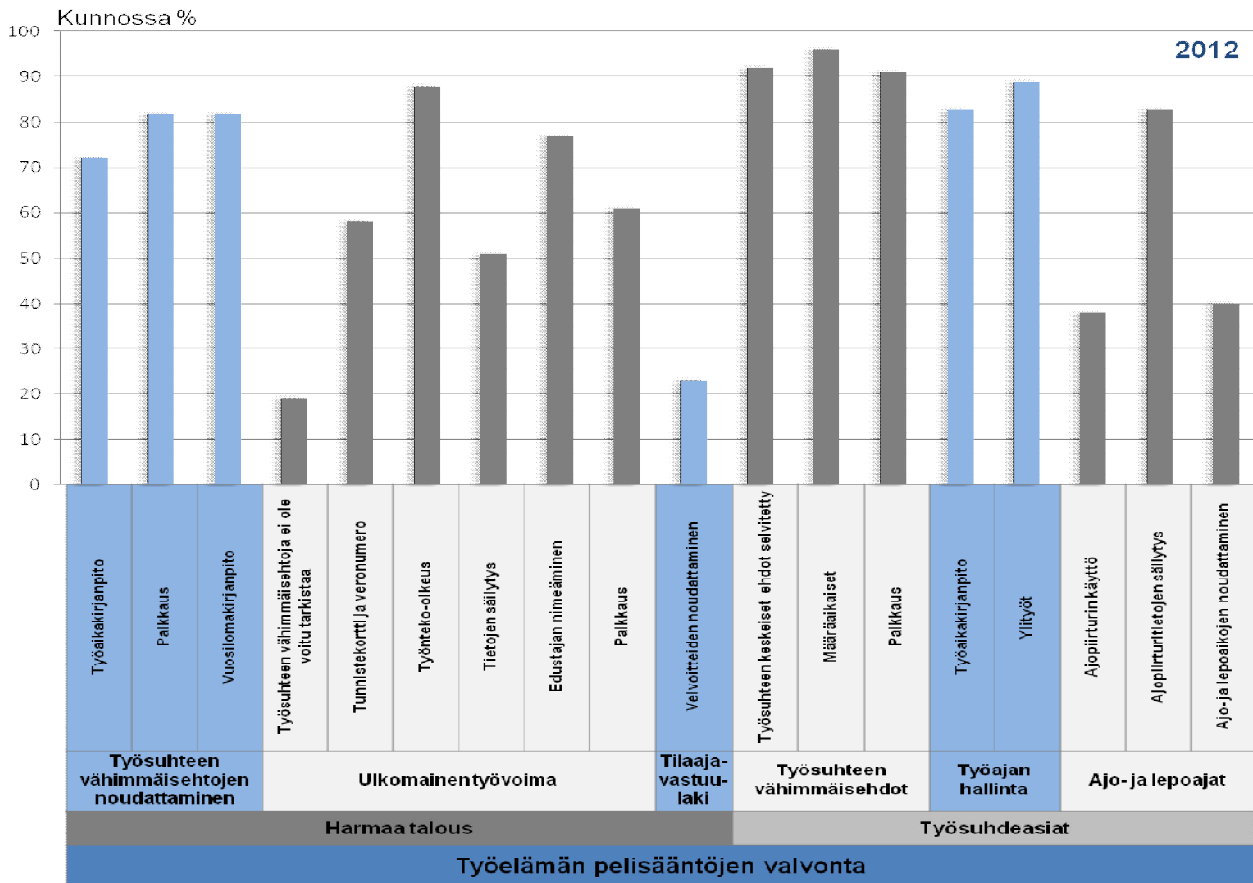
Vuosi 2012 oli uuden runkosopimuskauden 2012-2015 ensimmäinen toimintavuosi. Keskeiset valvonnan vaikuttamisalueet runkokaudella ovat työelämän pelisääntöjen valvonta ja työurien pidentäminen. Tulossopimuksen tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja paikoin tavoitteet oli ylitetty. Viranomaisaloitteisia tarkastuksia tehtiin 8400 ja asiakasaloitteita tuli 21 000.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Valvonnan yhteiskunnallisena tavoitteena on, että työolot ovat turvallisuudellaan ja terveydellään tukevat pitkiä työuria ja työelämässä noudatetaan reiluja pelisääntöjä. Valvonnan keskeisillä vaikuttamisalueilla valvontaa kohdennettiin työelämän pelisääntöjen valvonnassa harmaan talouden torjuntaan; työsuhteiden vähimmäisehdot, ulkomainen työvoima ja tilaajavastuulaki. Työurien pidentämisen osalta valvottiin työterveyshuoltoasioita, työn kuormitustekijöitä kuten väkivallan uhkaa, häirintää, käsin tehtäviä nostoja ja siirtoja toistotyötä, kemikaalien turvallista käyttöä, tapaturmien torjuntaa ja kosteus- ja homeongelmia.

Työelämän pelisääntöjen valvonta

Työelämän pelisääntöjä valvottiin ICT-alalla, kaupan-, koulu-, majoitus- ja ravitsemus-, sosiaali- ja terveysalalla, teollisuudessa, rakennusalalla, logistiikassa, ulkomaalaisvalvonnassa, tilaajavastuutiimissä, energia- ja kiinteistöhuollossa, alkutuotannossa, säätiöissä ja yhdistyksissä, julkishallinnossa, ympäristöhuollossa. Lisäksi valvontaan suunnattiin kohteisiin, joissa työskenteli suhteellisen paljon nuoria työntekijöitä.

Kuva. Toimivat käytännöt työelämän pelisääntöjen valvonnassa

Vastuualue on kohdentanut viranomaisvalvonnan resursseista n. 50 % työelämän pelisääntöjen valvontaan. Valvonnan tavoitteena on osaltaan varmistaa, että työnantajat noudattavat työssä työsuhteen vähimmäisehtoja erityisesti ulkomaalaisen työvoiman osalta ja että tilaajat käyttävät alihankintatyössä sellaisia yrityksiä, jotka ovat huolehtineet yhteiskuntavelvoitteistaan.

Valvontatulokset osoittavat, että työsuhteen vähimmäisehtojen noudattamisessa on puutteita erityisesti ulkomaalaisen työvoiman käytön osalta joko niin, että työntekijälle maksettavassa palkkauksessa on puutteita tai siinä, että lähetettyjen työntekijöiden työsuhteen vähimmäisehtojen varmistamiseen tarvittavia tietoja ei ole käytettävissä. Palkkauksen osalta puutteet liittyvät ylityöiden maksamiseen tai ns. könttäpalkkojen maksamiseen kuljetusalalla.

Tilaajavastuulain noudattamista kuvaava pylväs osoittaa, että tarkastetuista kohteista n. 20 % on ollut kunnossa tai tilaajalla ei ole ollut selvitysvelvollisuutta. Tarkastetuista sopimuksista (2382) on kuitenkin kunnossa ollut n. 50%.

Vastuualue on suunnannut työsuhdevalvontaa erityisesti ICT-alalle, majoitus- ja ravitsemisalalle, ympäristöhuoltoon, yhdistyksiin, alkutuotantoon ja logistiikan toimialoille. Työsuhdeasioita on käsitelty kaikkiaan 991 tarkastuksella. Eniten puutteita niin työsuhteen ehtojen antamisessa kirjallisessa muodossa, kuin yleissitovan työehtosopimuksen mukaisessa palkkauksessa ilmeni majoitus- ja ravitsemisalalla. Muilla valvotuilla toimialoilla työsuhdeasiat ovat pääosin olleet kunnossa.

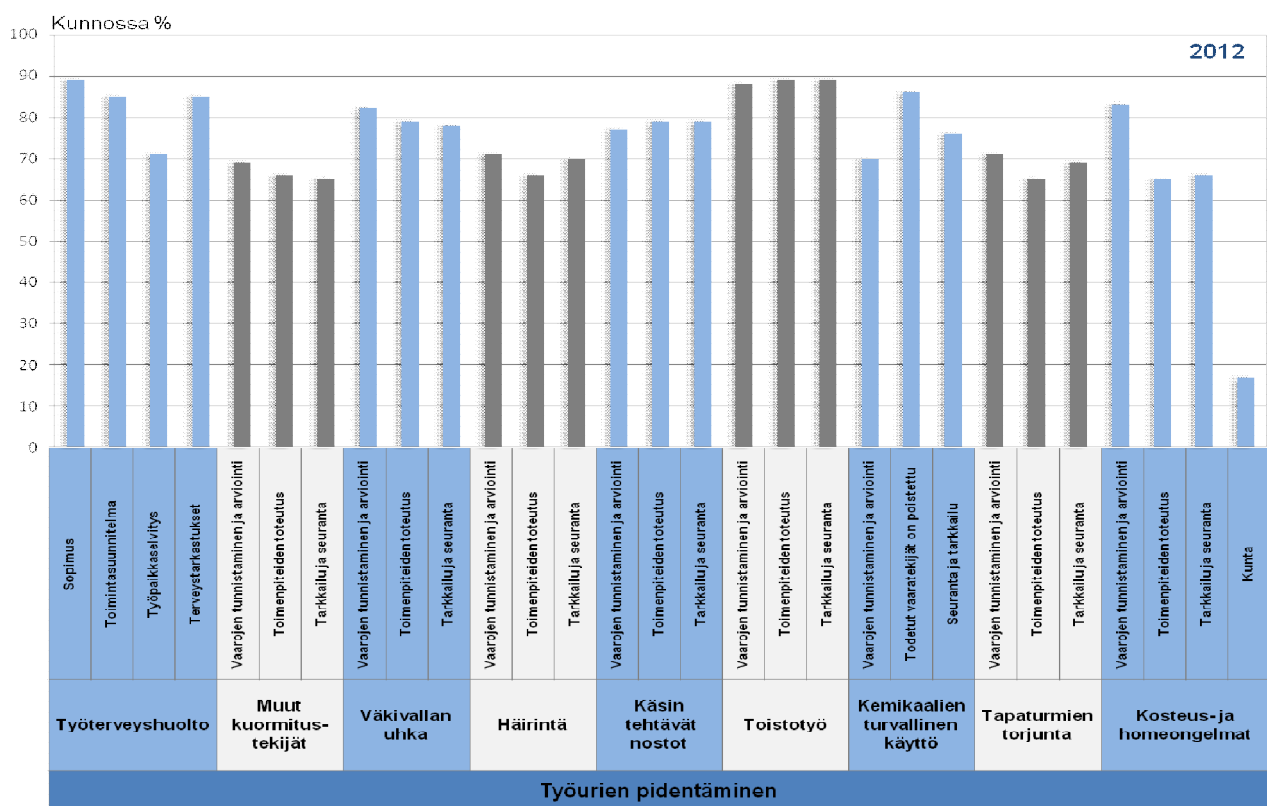
Työajan hallintaa on käsitelty kaikkiaan n. 2300 tarkastuksella (harmaan talouden työaikavalvonnan lisäksi). Suurimpia puutteita työaikalirjanpidon pitämisessä havaittiin säätiö- ja yhdistysmuotoisilla työpaikoilla, sekä majoitus- ja ravitsemis-, samoin kuin ICT-alalla. Ylityösäädösten rikkomisia ilmeni

eniten majoitus- ja ravitsemisalalla. Toimihenkilöiden työaika valvottiin tulossopimuksen mukaisesti prosessiteollisuuden ja ICT-alan työpaikoille, sekä lisäksi julkishallinnon valvontakohteisiin suunnatuissa jälkivalvontatarkastuksissa

Työelämän pelisääntöjä valvottiin myös nuoriin kohdistuva hankeen avulla. Kesän 2012 aikana valvottiin tehostetusti työpaikkoja, joissa työskentelee nuoria, 15-30 –vuotiaita työntekijöitä. Tällaisia työpaikkoja ovat esimerkiksi jäätelökioskit ja kesäkahvilat, pikaruokaravintolat ja huvipuistojen ravintolat sekä siivous- ja kiinteistöhuoltoalan yritykset, mansikkatilat ja hautausmaat. Touko-syyskuun aikana vastuualueen työsuojelutarkastajat tarkastivat kaikkiaan noin sata työpaikkaa. Tarkastajat kiinnittivät huomiota muun muassa yleissitovan työehtosopimuksen noudattamiseen, työaikakirjanpitoon, työajan järjestämiseen, työhön perehdyttämiseen sekä työterveyshuollon järjestämiseen. Tarkastajat havaitsivat, että merkittävässä osassa vain kesäkaudella toimivista työpaikoista ei ollut työterveyshuoltoa järjestettynä lainkaan. Monella palvelualan työpaikalla ei ollut myöskään mietitty, miten toimia väkivaltatilanteissa eikä nuoria työntekijöitä ollut perehdytetty kohtaamaan väkivaltaisia asiakkaita. Nuorten suosimiin kesätyöpaikkoihin kohdistuneella tarkastushankkeella haluttiin muistuttaa työnantajia tämän perehdytysvelvollisuudesta ja työehtojen noudattamisesta myös nuorten työsopimuksissa. Lisäksi haluttiin havahduttaa nuoret selvittämään omien työsuhteidensa ehtoja.

Työurien pidentäminen

Vastuualue on kohdentanut viranomaisvalvonnan resursseista n. 50 % työurien pidentämisen valvontaan. Valvontaa suunnattiin tulossopimuksessa sovituille toimialoille. Työurien pidentämistä edistettiin ICT-alalla, kaupan-, koulu-, majoitus- ja ravitsemus-, sosiaali- ja terveysalalla, teollisuudessa, rakennus- ja logistiikassa, energia- ja kiinteistöhuollossa, alkutuotannossa, säätiöissä ja yhdistyksissä, julkishallinnossa sekä ympäristöhuollossa.

Kuva. Toimivat käytännöt työurien pidentämisen vaikuttamisalueella

Työn ja työolojen aiheuttaman haitallisen kuormituksen tavoitealueen valvonnassa painottui hallintajärjestelmien valvonta ja toimivien käytäntöjen varmistaminen olosuhdevalvonnalla. Turvallisuuden hallinnan arvioinnissa käytettiin osalla tarkastuksista Halmeri-mittaria ja työolojen arvioinnissa Valmeri-kyselyä.

Väkivallan uhkaa valvottiin 2000 tarkastuksella. Mara-alaa lukuun ottamatta asiakasväkivallan uhka oli valvotuilla aloilla osattu melko hyvin huomioida vaarojen selvittämisessä ja arvioinnissa (kunnossa karkeasti 80 %), suurempia puutteita sitä vastoin esiintyi arvioinnin johdosta tehtyjen toimenpiteiden, sekä seurannan kohdalla. Häirintää valvottiin 1650 tarkastuksella. Valvontahavaintojen perusteella yhä useammalla työpaikalla alkaa olla sovitut toimintatavat häirintätapausten käsittelemiseksi, ja asia on huomioitu vaarojen selvittämisessä ja arvioinnissa. Puutteita ilmeni toimenpiteiden toteuttamisessa sekä seurannassa. Työn muita kuormitustekijöitä valvottiin 1165 tarkastuksella. Valvontahavaintojen mukaan työpaikoilla on koettu haastavaksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen sekä tarkkailun ja seurannan järjestäminen niissä tapauksissa, joissa kuormitus- ja vaaratekijät on selvitetty ja arvioitu (n. 70 % valvotuista kohteista). Valvontahavainnoissa ilmeni, että erityisesti toimistotyössä psykososiaalista kuormitusta ei aina ole osattu mieltää työn vaaratekijäksi, ja se on tästä syystä jäänyt huomiomatta vaaroja selvittäessä.

Työtapaturmien tulostavoitteiden valvonta on kohdistunut sekä hallintajärjestelmiin että työoloihin. Valvontaa tehtiin kaikkiaan 4100 tarkastuksella. Hallintajärjestelmissä oli havaittavissa pientä parannusta, nyt kunnossa keskimäärin 63 %, aiempien vuosien lukuun 58 % verrattuna. Toimialoittain on edelleenkin vaihtelua. Työolojen arviointiin on käytetty työolomittareita ja työolomittareiden avulla on osassa tarkastuksista mm. rakennusalalla tehty johtopäätöksiä hallintajärjestelmien toimivuudesta.

Kosteus- ja homeongelmia valvottiin 300 tarkastuksella ja toimivat käytännöt oli 65 % tarkastuksista. Kunta-alan hankkeen laajetessa vuonna 2013 ao. asiaa tullaan enenevästi valvomaan.

Työolomittareiden käytöstä on tullut vakiintunut osa valvontaa turvallisuuden toimintajärjestelmien ja työolojen arvioinnin osalta. Psykososiaalisen työympäristön arvioinnissa on Valmeri-kysely osoittautunut oivalliseksi apuvälineeksi. Valvonnan vaikuttavuutta voidaan myös todennettavasti arvioida mittareiden avulla esim. hanketyön seurantatarkastuksissa. Vuonna 2012 vastuualueella käytettiin vaikuttavan valvonnan tukena vakiintuneita työolomittareita kaikkiaan 1857 kappaletta.

Vuoden 2012 aikana vastuualueella pyrittiin edistämään valvonnan vaikuttavuutta. Tiimit ja hanke-ryhmät ovat tunnistaneet, että mm. seuraavat asiat edistävät valvonnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta; perinteiset seurantatarkastukset, työolosuhdemittareiden käyttö, kilpailukonseptit, näkyvyys mediassa ja systemaattinen sidosryhmäyhteistyö ja viestintä, hankkeistaminen, valvontaiskut esim. teollisuusalueille/kauppakeskuksiin, viranomaisyhteistyö harmaantalouden torjunnassa, erilaiset webropol-, ja vastaavat kyselyt, johdon/konsernin ylitason tarkastukset, joissa yhdistyy olosuhdevalvonta yrityksen muihin tasoihin, jämän valvonnan rinnalla hallinnollisten pakkokeinojen ja rikosoikeudellisten seuraamusten pelotevaikutukset, informaatio-ohjaus sekä hankkeistamiseen liittyvä tiedon/viestinnän kulku kohde- ja vertaisjoukossa sekä tietenkin toimivallan jämäkkä käyttö.

Toiminnallinen tuloksellisuus

Viranomaisaloitteiseen valvontaan on suunnattu 66 % resursseista, joista reilu 95 % on suunnattu strategisiin tavoitteisiin. Hallinto- ja tukitoimiin käytettiin 14 % resursseista. Asiakasaloitteiseen valvontaan käytettiin 20 % resursseista. Osa resursseista – 55 htkk eli 6 % - viranomaisaloitteisen valvonnan resursseista - ohjautui aluehallinnon, ministeriön ja työsuojeluhallinnon yhteisiin.

Asiakasaloitteinen määrä oli toimintavuonna 21 000 (24 000 v. 2011). Vuosiin 2010 ja 2011 verrattaessa on todettavissa, että asiakasaloitteiden määrä on jatkuvassa laskussa. Työelämässä tai yhteiskunnassa ei ole tapahtunut sellaista laadullista muutosta, joka selittäisi asiakasaloitteiden jatkuvasti vähentyvän määrän.

Tuloksellisuuden hyvä taso ja edistyminen kertovat paitsi toimivasta suunnittelujärjestelmästä, tiimien kyvystä kehittää ja ottaa käyttöön tehokkaita valvontastrategioita sekä henkilöstön osaamisesta ja sitoutumisesta asetettuihin tavoitteisiin.

Tuotokset ja laadunhallinta

Toimintavuonna vastuualue jatkoi yhtenäisen toimintatavan omaksumiseen sekä asiakirjojen tasalaatuisuuden edistämistä. Yhtenäistä toimintatapaa edistettiin mm. tapaturma-, työhyvinvointi- sekä työsuhverkostojen yhteisissä seminaareissa. Esimiehet ovat seuranneet systemaattisesti asiakirjojen laatua ja havaitut poikkeamat on otettu käsittelyyn.

Turvallisuusjohtamisen ja valvonnan vaikuttavuuden arviointi edellyttää vielä kehittämistä runkokaudella 2012-2015. Toimivien järjestelmien kriteereissä on tiimikohtaista vaihtelua. Hallintajärjestelmien todentaminen ei ole ollut valvontastrategioissa riittävän huomion kohteena.

Sidosryhmäyhteistyö ja viestintä ovat olleet osa vastuualueen ja tiimien valvontastrategiaa. Vastuualueella järjestettiin vajaa 30 tilaisuutta keskeisille sidosryhmille. Vastuualueen työsuojelulautakunta kokoontui viisi kertaa; tavoitteena oli tutustua vastuualueen toimintaympäristöön, tiimeihin ja rakentaa uutta toimintatapaa.

Vastuualue on pyrkinyt vuosina osaltaan rakentamaan ja toimimaan yhteistyöhön aluehallintovirastossa. Tavanomaisten virastopalveluiden synergian löytämisessä ja häiriöiden poistamisessa on tehty yhteistyötä. Häiriöitä on saatu vähentymään, mutta merkittäviä synergiahyötyjä ei ole löydetty.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Toimintavuonna aloitettiin Valvonnalla Vaikuttavuutta -kehittämishanke, jonka tavoitteena on viedä vastuualueita kohti asetettua visiota. Tavoitteena on, että vuonna 2015 ESAVI:n työsuojelun vastuualue on yhtenäinen, arvostettu, asiantunteva muuttuvan työelämän vaikuttaja, jossa työn mielekkyys ja työhyvinvointi ovat keskeisiä arvoja. Vastuualue pyrkii kohti vaikuttavampaa valvontaa. Keskeisemmät kehittämistehtävät ovat seuraavilla osa-alueilla; vastuualueen johtaminen, tiimityö ja sisäisten tukipalveluiden kehittäminen. valvonnan vaikuttavuus ja tasalaatuisuus.

Vastuualueen esimiehet osallistuivat aluehallintoviraston esimiestyöpajoihin. Henkilöstön kanssa käytiin kehityskeskustelut.

Vuoden 2012 aikana toteutettiin VM-Baro, jotka käsiteltiin henkilöstöedustajien kanssa. VM-Baron tulokset ovat parantuneet mm. seuraavilta osin: johtaminen 3,34 (3,32), kehittymisen tuki 3,17(3,07) ja tiedon kulku 3,10 (3,01). Vuonna 2012 jatketaan kehittämistyötä. Erityisiksi inhimillisen pääoman kehittämiskohteiksi on vuonna 2013 valittu töiden yleinen organisointi työyhteisössä, tulos- ja kehityskeskusteluiden toimivuus osaamisen kehittämisessä sekä työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

1.3. Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1. Toiminnallinen tehokkuus

Tuottavuuden ja taloudellisuuden raportoinnissa käytetään aluehallintovirastojen resurssimittariston ja toiminnallisen tuloksellisuuden mittareiden kehittämistyöryhmän määrittelemää mallia. Tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut pohjautuvat vastuualueiden suoritekohtaiseen työajanseurantaan sekä vastuualuekohtaisiin kustannuksiin.

Tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut	kpl	ratkaisut kpl/htv	kustannus €/ratkaisu
Yksityisiä sosiaalipalveluja koskevat kantelut	10	25	4 617
Julkista sosiaalihuoltoa koskevat kantelut	122	59	1 928
Terveyspalveluiden kantelut	306	56	2 030
Sivistystoimen kantelut	40	89	1 280
Ympäristöterveydenhuollon kantelut	22	47	2 428
Kunnalliskantelut	42	76	1 512
Alkoholiluvat	2 677	312	367
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat	543	179	642
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	526	27	4 174

1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Laskentamenetelmä on muuttunut edellisiin vuosiin verrattuna siten, että vastuualueilla tukipalveluihin kirjatun työajan osuus on vyörytetty substanssitoiminnoille työaikojen suhteessa. Tämä aiheuttaa vuoden 2012 kustannusvastaavuuslaskelmaan 816 000 euron suuruisen lisäkustannuksen edellisiin vuosiin verrattuna. Laskelmassa valtaosa lisäkustannuksesta kohdistuu henkilöstökustannuksiin. Raportointivuoden vertailukelpoinen kustannusvastaavuusprosentti on 60. Kirjausteknisenä muutoksena yhteisten tukipalveluiden (valtakunnallisten) osuus on kirjattu kustannusvastaavuuslaskelmassa kohtaan tukitoiminnot, kun se aiemmin kirjattiin kohtaan muut yhteiskustannukset. Tällä ei ole vaikutusta kustannusvastaavuusprosenttiin.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

	JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET		
	2010	2011	2012
TUOTOT			
Toiminnan tuotot	3 234 677	3 909 152	3 944 460
KUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	22 891	20 272	36 844
Henkilöstökustannukset	4 106 392	3 961 377	4 853 669
Vuokrat	19 427	26 940	28 979
Palvelujen ostot	221 913	295 703	413 102
Muut kulut	68 096	81 216	85 543
Yhteensä	4 438 720	4 385 507	5 418 136
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-1 204 043	-476 355	-1 473 677
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoiminnot	501 024	375 333	991 161
Poistot	12 540	9 778	3 693
Korot	347	167	125
Muut yhteiskustannukset	309 071	1 258 888	980 611
Yhteensä	822 982	1 644 166	1 975 590
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	5 261 702	6 029 673	7 393 727
YLIJÄÄMÄ(+)/ ALIJÄÄMÄ (-)	-2 027 024	-2 120 521	-3 449 267
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	61,5 %	64,8 %	53,3 %

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteista toimintaa ei ole ollut siinä laajuudessa, että se vaatisi kustannusvastaavuuslaskelman tekemistä

1.4. Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1. Suoritteet ja julkishyödykkeet

Suorite/julkishyödyke	Toteuma 31.12.2010	Toteuma 31.12.2011	Toteuma 31.12.2012
Oikeusturva			
Kantelut, valitukset ja oikaisupyynnöt, ratkaistut, kpl	ESAVI 1134	ESAVI 943	ESAVI 869
Ympäristölupavastuualue			
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat, ratkaistut, kpl	ESAVI ● 506	ESAVI ● 548	ESAVI ● 526
Ympäristöterveydenhuolto			
Auditoinnit (kpl)	ESAVI 2	ESAVI ● 0	ESAVI ● 2
Tarkastukset (kpl)	ESAVI 17	ESAVI ● 670	ESAVI ● 530
Järjestetty koulutus (kpl)	ESAVI 11	ESAVI ● 12	ESAVI ● 13
Opetushenkilöstön täydennyskoulutus			
- koulutustilaisuuudet	ESAVI ● 47	ESAVI ● 79	ESAVI ● 65
- osallistujat	ESAVI ● 2484	ESAVI ● 3129	ESAVI ● 2769
- koulutettavapäivät	ESAVI ● 2693,5	ESAVI ● 3333	ESAVI ● 3104
Kuluttaja-asiat			
Valtakunnallisia ja alueellisia (hinta)vertailuja	ESAVI ● 7	ESAVI ● 3	ESAVI ● 1
Valmismatkaliikkeiden valvontakampanja	ESAVI 0	ESAVI ● 1	ESAVI ● 1
Hintamerkintä- ja/tai kulutusluottoaiheinen valvontakampanja	ESAVI ● 2	ESAVI ● 1	ESAVI ● 2

1.4.2. Palvelukyky ja laatu

Yhteiset palvelutavoitteet	Mittari	Tavoite 2012	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012
Tyytyväisyys palvelualltiuteen	Asiakaskyselyn tulos	vähintään 4 asteikolla 0-5			4
Tyytyväisyys yhteistyökykyyn	Asiakaskyselyn tulos	vähintään 4 asteikolla 0-5			3
Kunnalliskantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	ESAVI 7 kk	11 kk	9 kk
Sosiaali- ja terveystoimen kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	ESAVI 8,6 kk	12,3 kk	10,9 kk
Ympäristöterveydenhoidon kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	ESAVI 8 kk	12 kk	11 kk
Sivistystoimen kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 8 kk	ESAVI 8 kk	10 kk	8 kk
Sivistystoimen valitukset ja lausunnot	Käsittelyaika	keskimäärin 3 kk	ESAVI 3 kk	3 kk	3 kk
Oppilasarvioinnin oikaisupyynnöt	Käsittelyaika	keskimäärin 2 kk	ESAVI 2 kk	3 kk	2 kk
Kilpailuasiat, selkeästi vähämerkitykselliset tapaukset	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	ESAVI 89 pv	1 kk	1 kk
Kiinteistön- ja vuokrahuoneistojen välittäjien rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	ESAVI 1 kk	1 kk	1 kk
Perintätoimen luvat	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	ESAVI 1 kk	1 kk	1 kk
Kiinteistön- ja vuokrahuoneistojen välittäjien kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 9 kk	ESAVI 9 kk	12 kk	15 kk
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristösuojelulain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika	keskimäärin 10 kk	ESAVI 15,5 kk	13,6 kk	11,5 kk
Ympäristösuojelulain mukaiset lupa- ja ilmoitusasiat	Käsittelyaika	keskimäärin 12 kk	ESAVI 15,7 kk	16,7 kk	15,8 kk
Vesilain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika	keskimäärin 9 kk	ESAVI 10,5 kk	10,7 kk	8,61 kk
Pelastustoimen kantelut	Käsittelyaika	keskimäärin 6 kk	ESAVI 6 kk	6 kk	6 kk

Yhteiset palvelutavoitteet	Mittari	Tavoite 2011	Toteuma 2010	Toteuma 2012	Toteuma 2012
Pelastustoimen valtionavustukset	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk SM:n	ESAVI 1 kk	1 kk	1 kk
Alkoholiluvat	Käsittelyaika	keskimäärin 1 kk	ESAVI 0,8 kk	0,8 kk	1 kk
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat	Käsittelyaika	keskimäärin 2 kk	ESAVI 2,4 kk	- kk	- kk
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat	Valvontakäynnit	10 % toimintayksiköistä	ESAVI - %	1,75 %	2,5 %
Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat	Valvontakäynnit	10 % toimintayksiköistä	ESAVI - %	2 %	2 %
Ympäristöterveydenhuollon luvat ja päätökset	Käsittelyaika	keskimäärin 6 kk	ESAVI - kk	1 kk	2 kk
Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja valvonta	Toteutetut arvioinnit	Kuntien ympäristöterveydenhuollon	ESAVI - %	33 %	33 %

1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilötyövuodet 2012	Htv			%osuus AVlen htv:stä		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ESAVI	412,76	389,67	393,53	33,49	32,71	33,30
AVIt yhteensä	1232,60	1191,45	1181,64	100,00	100,00	100,00

Etelä-Suomen aluehallintoviraston vuoden 2012 henkilötyövuosien määrä oli 393,53, mikä on yhteensä 3,86 htv:tä enemmän kuin vuonna 2011. Tulostavoitteiden mukaisessa htv-kehityksessä on kuitenkin pysytty. Vastuualuekohtaiset htv-jakaumat löytyvät tarkemmin eriteltynä erillisestä taulukosta.

Henkilöstö 31.12.2012

	Lkm miehet			%osuus miehet			Lkm naiset			%osuus naiset			Lkm yhteensä		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ESAVI	164	158	168	39,1	39,3	40,3	255,0	244	249	60,9	60,7	59,7	419	402	417
AVIt yhteensä	492	471	470	38,5	38,6	37,6	786	750	780	61,5	61,4	62,4	1278	1221	1250

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa työskenteli 31.12.2012 yhteensä 417 henkilöä, joista naisia oli noin 60 % ja miehiä 40 %. Henkilöstön lukumäärä kasvoi 15 henkilöllä vuodesta 2011. Henkilömäärän kasvu selittyy työsuojelun vastuualueen harmaan talouden torjunnan uusilla viroilla ja rekrytoinneilla.

Virkasuhteiden laatu 31.12.2012

	Vakinaiset			%osuus			Määräaikaiset			%osuus			Yhteensä		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ESAVI	371	373	388	88,5	92,8	93,0	48	29	29	11,5	7,2	7,0	419	402	417
AVIt yhteensä	1132	1112	1125	88,6	91,1	90,0	146	109	125	11,4	8,9	10,0	1278	1221	1250

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä nousi vuoden aikana 15 henkilöllä, kun taas määräaikaisten henkilöiden lukumäärä pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna. Näin ollen 93,0 % henkilöstöstä on vakinaisessa ja 7,0 % määräaikaisessa virkasuhteessa. Virkasuhteen laadulle asetetut tavoitteet saavutettiin (vakinaisia 82 % / määräaikaisia 18 %).

Koko- ja osa-aikaiset 31.12.2012

	Koko-aikaiset			%osuus			Osa-aikaiset			%osuus			Yhteensä		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ESAVI	388	378	403	92,6	94,0	96,6	31,0	24	14	7,4	6,0	3,4	419	402	417
AVIt yhteensä	1154	1116	1158	90,3	91,4	92,6	124	105	92	9,7	8,6	7,4	1278	1221	1250

Koko-aikaisten lukumäärä (403) ja suhteellinen osuus (96,6 %) henkilöstöstä lisääntyi.

Aluehallintovirastojen henkilöstön koulutustasoindeksi vuonna 2010,2011 ja 2012

	Miehet			Naiset			Kaikki		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ESAVI	5,7	5,6	5,7	5,4	5,5	5,4	5,5	5,5	5,5
AVIt yhteensä	5,8	5,7	5,8	5,7	5,8	5,8	5,8	5,7	5,8

Koulutustasoindeksi pysyi samana 5,5 edellisiin vuosiin verrattuna.

Sairastavuus vuonna 2010,2011 ja 2012

Sairauspäivät (työpäivinä)	2010	Pv/htv	2011	Pv/htv	2012	Pv/htv
ESAVI	3638	8,81	3 246	8,33	2 994	7,60
AVIt yhteensä	12419	10,08	11381	9,55	10591	8,96

Sairauspoissaoloissa laskeva trendi jatkui edelleen. Vuonna 2012 sairauspoissaoloja kertyi 7,60 työpäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on vähemmän kuin jo ennestäänkin keskimääräistä alhaisempi vuoden 2011 luku 8,33 pv / htv. Sairauspäivien kertymisen tavoite saavutettiin kirkkaasti, sillä tavoitteena oli 10,0 pv / htv.

Työtyytyväisyysindeksi vuonna 2010, 2011 ja 2012

Työtyytyväisyysindeksit	ESAVI		
	2010	2011	2012
	3,10	3,31	3,27

Työpaikan vaihtoalttius (1 = haluaa vaihtaa, 2 = ei halua vaihtaa)	ESAVI		
	2010	2011	2012
	1,69	1,77	1,77

Työtyytyväisyysindeksi laski edellisen vuoden luvusta 3,31 lukuun 3,27. Vuoden 2012 tavoitteena oli 3,3. Kokonaisindeksiä laski ensimmäistä kertaa mukana olleet palkkauskysymykset, jotka saivat selvästi huonompia arvioita kuin muut osa-alueet. Muut kyselyn osa-alueet kehittyivät parempaan suuntaan lukuun ottamatta hienoista työolojen laskua. Työpaikanvaihtoalttius pysyi samana.

Ikärakenne vuonna 2012

Ikäryhmä	ESAVI	
	Lkm	%
-> 24	1	0,2
25 - 34	43	10,3
35 - 44	82	19,7
45 - 54	128	30,7
55 - 64	148	35,5
65 ->	15	3,6
Yhteensä	417	100,0

Eniten henkilöstöä työskenteli ikäryhmässä 55 – 64 vuotta (35,5 %). Yli 65-vuotiaita työskenteli vuoden vaihteessa 15 henkilöä.

Keski-ikä vuonna 2010, 2011 ja 2012

	Miehet			Naiset			Kaikki		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	50,6	50,4	49,3	50,6	51,4	51,1	50,6	51,0	50,4

Etelä-Suomen aluehallintoviraston henkilöstön keski-ikä 50,4 vuotta laski hieman edellisen vuoden henkilöstön keski-ikästä 51,0 vuotta. Kaikkien aluehallintovirastojen henkilöstön keski-ikä on 51,1 vuotta.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston henkilöstöraportissa 2012 kuvataan tuloksellisuusraporttia tarkemmin henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja ja niiden muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna. Raportissa kuvataan toteutunutta henkilöstötilannetta, ja kiinnitetään huomiota myös tulevaisuuteen.

1.6. Tilinpäätösanalyysi

1.6.1. Rahoituksen rakenne

	Rahoitus 2012	Aluehallintovirasto (pl. Työsuojelu)
28.40.01	Määräraha	13 283 000
28.40.01	Lisämääräraha	533 000
4.11.28.40.01	Siirtyvä erä	591 856
4.11.28.40.01	Siirtyvä erä VM	725 897
	Pitkään vireillä olleiden ympäristölupa ja vesitalousasioiden tehostetun käsittelyn projektiin	62 000
28.40.01		62 000
4.11.35.01.01.09		62 000
	Nettobudjetoidut tulot:	
	Liiketaloudelliset tuotot	2 970
	Julkisoikeudelliset tuotot	3937259
	Tileistä poistot	-15 063
	Muut tuotot	84 559
	Käytettävissä	19 267 478
	Käytetty	18747502
	Siirtyvä erä vuodelle 2013	519 976

	Rahoitus 2012	Aluehallintovirasto Työsuojelu
33.70.01	Määräraha	10 379 000
4.11.33.70.01	Siirtyvä erä	1 863 317
	Nettobudjetoidut tulot:	
	Liiketaloudelliset tuotot	1 888
	Julkisoikeudelliset tuotot	7 200
	Tileistä poistot	0
	Muut tuotot	451
	Käytettävissä	12 251 856
	Käytetty	9 786 084
	Siirtyvä erä vuodelle 2013	2 465 772

1.6.2. Talousarvion toteutuminen

TALOUSARVION SEURANTALUVUT 2012						
Etelä-Suomen aluehallintovirasto (361)						
		TILINPÄÄTÖS 2010	TILINPÄÄTÖS 2011	TALOUSARVIO 2012	TILINPÄÄTÖS- 2012	TILINPÄÄTÖS- TALOUSARVIO
TULOARVIOTILIT						
11.04.01.	ARVONLISÄVEROTULOT	-7 467,48	-3 045,21	0,00	-677,67	-677,67
11.04.03.	APTEEKKIMAKSUT	-53 189 138,00	-75 558 032,00	0,00	-76 084 990,96	-76 084 990,96
12.28.99	MUUT TULOT/VM	-242 751,66	0,00	0,00	0,00	0,00
12.29.88	VO VEIKKAUKSEN JA RAHA-ARP. VOITTOV.	52 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.29.99	OKM:N MUUT TULOT	0,00	0,00	0,00	-64 666,70	-64 666,70
12.30.99	MUUT TULOT/MMM	-690,00	-345,00	0,00	-690,00	-690,00
12.32.99.06	MUUT TULOT/TEM	-782,27	-3 031,28	0,00	-2 457,89	-2 457,89
12.33.02	VALVIRAN TULOT	0,00	-243 115,82	0,00	-253 838,55	-253 838,55
12.33.98.2	VALTIONAV.PAL.KUNN.SOS- JA TH:N HANKK.	-104 824,59	-124 775,00	0,00	0,00	0,00
12.33.98.3	VALTIONAPUJEN PAL.KUNTIEN PERUSTOIM.TUK.	-3 596 237,87	-4 337 825,51	0,00	-1 784 212,40	-1 784 212,40
12.33.98.4	VALT KORVAUS PAL.RIKOSA SIA IN SOVITTELUU	0,00	15 470,28	0,00	0,00	0,00
12.33.98.6	MUUT VALTIONAVUT JA VALTION OS.PALAUT.	-399 632,88	-65 166,50	0,00	0,00	0,00
12.35.99.2	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN MUUT TULOT	0,00	-7 735,80	0,00	0,00	0,00
12.39.01	SAKKOTULOT	-2 458,68	-1 163,68	0,00	-593,06	-593,06
12.39.04	SIIRRETTYJEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUUTUKSET	0,00	-116 418,52	0,00	-27 829,55	-27 829,55
12.39.10	MUUT SEKALAISET TULOT	-182 550,61	-423 852,60	0,00	-244 691,44	-244 691,44
	TULOARVIOTILIT YHTEENSÄ	-57 674 534,04	-80 869 036,64	0,00	-78 464 648,22	-78 464 648,22
MENOARVIOTILIT						
24.01.29.3	LÄHIALUEYHTEISTYÖN ARVONLISÄVERO	1 863,52	2 483,75	7 341,32	7 341,32	0,00
24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖ UM/SM	44 500,00	87 800,00	0,00	0,00	0,00
26.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/ SM	3 332,82	0,00	0,00	0,00	0,00
26.30.01.2	PELASTUSTOIMEN MUUT MENOT	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/VM	1 009 881,22	961 577,59	977 189,57	977 189,57	0,00
28.40.01	VALTION ALUEHALLINTO VIR.TOIM.MENOT	14 278 000,00	14 588 000,00	13 878 000,00	13 878 000,00	0,00
29.01.29	ARVONLISÄVEROT/OKM	21 873,44	20 388,08	31 508,21	31 508,21	0,00
29.30.20.1.04	OPETUSTOIM.HENK. TÄYDENNYSKOULUTUS	140 000,00	160 000,00	180 000,00	180 000,00	0,00
29.30.20.1.09	OPETUSTOIM.HENK. OSAAVA-OHJELMA	2 455 000,00	2 330 000,00	0,00	0,00	0,00
29.30.20.1.11	OPETUSTOIM.HENK. OSAAVA-OHJELMA	0,00	0,00	2 470 000,00	2 470 000,00	0,00
29.30.20.32	LÄHIALUEYHTEISTYÖ/OKM	22 000,00	25 000,00	0,00	0,00	0,00
29.30.20.33	LÄHIALUEYHTEISTYÖ/OKM	0,00	0,00	18 000,00	18 000,00	0,00
30.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/MMM	154,52	1 281,56	1 046,93	1 046,93	0,00
30.30.20.06	ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO,OSTOPALVELUT KUNN.	368 700,21	664 572,78	721 000,00	717 178,21	-3 821,79
30.30.20.07	ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO,MUUT MENOT	2 879,97	5 773,54	6 000,00	3 239,99	-2 760,01
32.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/TEM	-257,85	0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51.2.1	TM,TYÖLLISTÄMINEN,PALKKAUKSET	229 361,34	209 904,78	56 972,10	56 972,10	0,00
33.01.29	ARVONLISÄVEROMENOT/STM	123 308,89	120 061,68	162 720,47	162 720,47	0,00
33.60.32	VALT.KORV TERV.HUOLL.YKS.ERIK.SAIRH.TUTK	15 439 954,00	15 336 080,99	13 104 000,00	13 104 000,00	0,00
33.60.33.1	KOULUTUSKORV YLIOPIST.SAIRA ALOILLE	19 491 900,00	20 218 750,00	20 406 380,00	20 406 380,00	0,00
33.60.33.2	LÄÄKÄRIN ERIKOISTUMISKOUL.KORVAUS	5 052 197,39	5 756 411,90	7 801 777,32	7 801 777,32	0,00
33.60.33.3	HAMMASLÄÄKÄRIN ERIKOISTUMISKOUL.KORV	222 683,19	244 251,53	215 141,79	215 141,79	0,00
33.60.33.4	LÄÄKÄRIN PERUSTERV. HUOLL.LISÄKOUL.KOR	4 198 723,27	4 885 230,30	2 820 205,17	2 820 205,17	0,00
33.60.33.5	HAMMASLÄÄKÄRIN KÄYTÄNNÖN JA SIIR.P.	301 824,67	247 493,99	408 531,77	408 531,77	0,00
33.60.33.6	TERV.HUOLLON AMMATTIHENKILÖSTÖN KOUL	75 074,87	18 124,00	60 628,00	60 628,00	0,00
33.60.34.2	POTILA SSIIRROT	53 471,70	69 004,02	74 417,50	74 417,50	0,00
33.60.34.3	LAPSEN SEKSUAALISEN HYVÄSIK.SELV.	1 287 875,00	809 576,00	1 412 929,00	927 017,00	-485 912,00
33.60.35	PERUSTOIMEENTULOTUEN KUSTANNUKSET	140 864 399,96	135 830 309,64	165 881 029,30	165 881 029,30	0,00
33.60.37	VALT.AV.KUNNILLE SOS.-JA TERV.HUOLLON HA	0,00	0,00	8 182 886,00	8 182 886,00	0,00
33.60.64	RIKOSA SIOIDEN SOVITTELUJÄRJ.KUST	2 317 745,00	2 322 854,00	2 333 857,00	2 333 857,00	0,00
33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	7 730 125,00	10 031 300,00	10 379 000,00	11 420 000,00	1 041 000,00
	MENOARVIOTILIT YHTEENSÄ	215 751 572,13	214 946 230,13	251 590 561,45	252 139 067,65	548 506,20

		TILINPÄÄTÖS 2010	TILINPÄÄTÖS 2011	TALOUSARVIO 2012	TILINPÄÄTÖS- 2012	TILINPÄÄTÖS- TALOUSARVIO
SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT						0,00
409.24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖ UM/SM	17 729,28	0,00	0,00	0,00	0,00
409.28.01.10	LÄÄNINHALLITUSTEN TOIMINTAMENOT	586 339,32	0,00	0,00	0,00	0,00
409.28.01.21	VM:N TUOTTAVUUSMÄÄRÄRAHA	312 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
409.29.30.20A	OPETUSTOIMEN HENK.TÄYDENNYSKOULUTUS	23 533,65	0,00	0,00	0,00	0,00
409.29.30.20E	LÄHIALUEYHTEISTYÖ/OKM	3 308,30	0,00	0,00	0,00	0,00
409.33.60.39	VA SHP JA KUNNILLE	50 646,00	662 505,00	0,00	0,00	0,00
409.33.60.64	RIKOSASIOIDEN SOVITTELUJÄRJ.KUST	-26 317,63	37 470,78	0,00	0,00	0,00
409.33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	2 078 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
409.35.01.03	YMPÄRISTÖLUPAVIRASTOJEN TOIMINTAMENOT	713 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
410.24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖ UM/SM	-38 514,77	23 427,59	15 087,18	15 087,18	0,00
410.28.40.01	VALTION ALUEHALLINTO VIR.TOIMINTAMENOT	-100 041,81	100 041,81	0,00	0,00	0,00
410.29.30.20A	OPETUSTOIMEN HENK.TÄYDENNYSKOULUTUS	-73 725,87	73 725,87	0,00	0,00	0,00
410.29.30.20C	OPETUSTOIMEN HENK.OSAAVA-OHJELMA	-15 597,01	15 597,01	0,00	0,00	0,00
410.29.30.20E	OKM LÄHIALUEYHTEISTYÖ	-8 170,30	8 170,30	0,00	0,00	0,00
410.33.60.64	VALTION KORV RIKOSASIAIN SOVITTELUUN	0,00	-15 389,60	65 371,32	65 371,32	0,00
410.33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	-1 095 851,48	1 000 226,48	0,00	0,00	0,00
411.24.20.66	LÄHIALUEYHTEISTYÖ	0,00	-87 800,00	87 800,00	87 800,00	0,00
411.28.40.01	AVI TOIMINTAMENOT	0,00	-591 855,87	1 317 753,06	1 317 753,06	0,00
411.29.30.20A	OPETUSTOIMEN HENK.TÄYDENNYSKOULUTUS	0,00	-92 721,84	92 721,84	92 721,84	0,00
411.29.30.20C	OPETUSTOIMEN HENK. OSAAVA-OHJELMA	0,00	-32 485,09	32 485,09	32 485,09	0,00
411.29.30.20D	OKM, LÄHIALUEYHTEISTYÖ	0,00	-25 000,00	25 000,00	25 000,00	0,00
411.33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	0,00	-2 268 817,85	1 863 317,85	1 863 317,85	0,00
411.350101C	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN TOIMINTAMENOT	0,00	0,00	62 000,00	62 000,00	0,00
412.28.40.01	AVI TOIMINTAMENOT	0,00	0,00	0,00	-519 975,81	519 975,81
412.29.30.20A	OPETUSTOIMEN HENK.TÄYDENNYSKOULUTUS	0,00	0,00	0,00	-109 802,66	109 802,66
412.29.30.20E	OPETUSTOIMEN HENK.OSAAVA-OHJELMA	0,00	0,00	0,00	-8 951,69	8 951,69
412.29.30.20G	OKM, LÄHIALUEYHTEISTYÖ	0	0	0	-18 000,00	18 000,00
412.33.60.37	VALT.AV. KUNNILLE STH:N KORJAUSHANKK.	0	0	0	-6 312 886,00	6 312 886,00
412.33.60.64	VALTION KORV RIKOSASIAIN SOVITTELUUN	0	0	0	-1,00	1,00
412.33.70.01	TYÖSUOJELUN ALUEH.VIR.TOIMINTAMENOT	0	0	0	-3 506 772,63	3 506 772,63
	SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	2 426 637,68	-1 192 905,41	3 561 536,34	-6 914 853,45	10 476 389,79

Tuloarviotilit

Eläinlupatulojen budjetointi on ollut varovaista, sillä lupien määrä vaihtelee vuosittain. Lisäksi vuodelle 2012 tullut maksuasetuksen muutos nosti eläinlupien hintoja, millä oli noin 15 000 euron positiivinen vaikutus. Läänineläinlääkäriin antamien vientitodistusten määrä ylitti selvästi arvioidun. Turkisviennin määrä vaihtelee vuosittain ja määrää on vaikea etukäteen arvioida.

Alkoholilupien lupahakemuksia on taantuman jatkumisesta huolimatta ollut käsiteltävänä odotettua enemmän, lähes yhtä paljon kuin vuonna 2011. Käsiteltävien asioiden yllättävän suuresta määrästä sekä suoritemaksujen korotuksesta johtuen alkoholihallinnon tulot ovat ylittäneet budjetoidun.

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskevien lupien tulokertymä on vuonna 2012 ollut merkittävästi budjetoitua suurempi. Tulokertymän nousu johtuu lupahintojen muutoksesta, aikaisemmin uuden luvan hinta oli 570, nyt 1200 € 1.10.2012 lähtien. Luvan muutoksen hinta nousi 250:sta 800 euroon.

Maksuasetuksen muutos sekä muut tekijät on pyritty huomioimaan laadittaessa tuloarviota vuodelle 2013.

Menoarviotilit

Ei merkittäviä muutoksia aikaisempiin vuosiin.

Talousarvion mukaan viraston suurimmat menoarviotilit vuonna 2012:

Momentti 28.40.01	Aluehallintoviraston toimintamenot	14,7 milj.euroa
Momentti 33.60.33.1	Valtion koulutuskorv.yliopistosairaaloille	20,4 milj.euroa
Momentti 33.60.35	Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin	165,8 milj.euroa

Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tulot (pl. työsuojelu) ryhmittäin, euroa

mom. 28.40.01

	2010	2011	2012
Alkoholilain-säädännön nojalla perittävät maksut	1 435 893	1 477 171	1 481 861
Yksityisen sos.palvelujen valvonnasta perittävät maksut	110 372	118 720	107 715
Yksityisen terv.huollon palvelujen valvonnasta perittävät maksut	247 896	244 570	420 283
Ympäristöluvut	1 027 572	1 400 623	1 490 943
Eläinlupat	105 872	138 892	122 752
Poronlihatarkastusmaksut			
Muut	303 916	272 905	313 705
Vuokrat, käyttökorvaukset, korko tuotot ja muut toiminnan tuotot	164 983	110 131	84 559
Tileistä poistot	-15 389	-23 968	-15 063
Liiketaloudelliset tuotot	47 460	55 064	2 970
Toiminnan tuotot yht.	3 428 575	3 794 108	4 009 725

Työsuojelun nettobudjetoidut tulot, euroa

mom. 33.70.01

	2010	2011	2012
Panostajan pätevyyskirja			
Muut julkisoik. tuotot	3 140	10 954	7 200
Liiketal. tuotot	4 357	3399	1 888
Muut toiminnan tuotot	4 524	988	
Tileistä poistot		-170	
Toiminnan tuotot yht.	12 021	15 171	9 088

Aluehallintovirastojen toimintamomenttien määrärahat

Aluehallintoviraston toimintamäärärahat (pl.työsuojelut) koostuivat seuraavista talousarvion määrärahoista

- 28.40.01 Valtion aluehallintoviraston toimintamenot
- 4.11.28.40.01 Valtion aluehallintoviraston toimintamenot, vuodelta 2011 siirtyneet erät
- 4.11.35.01.01.09 Ympäristöministeriön toimintamenot (v.2010), aluehallinnon kehittämishankkeet

284001	411284001	41135010109	Yhteensä
13 878 000	1 317 753	62 000	15 257 753

Siirtyvän erän määrä momentilta 28.40.01

2010	2011	2012
100 042	591 856	519 976

Työsuojelun vastuualueen määrärahat

337001	411337001	Yhteensä
10 379 000	1 863 317	12 242 317

Siirtyvän erän määrä momentilta 33.70.01

2010	2011	2012
1 000 226	1 863 317	3 506 772

Bruttomenot mom. 28.40.01 ja 411350101C

	2010	2011	2012
Palkat	13 687 044	12 551 814	13 328 870
Kiinteistömenot	3 189 367	3 260 019	3 333 602
Matkustus	285 017	300 088	264 388
Muut menot	2 056 443	1 778 374	1 820 642
Yhteensä	19 217 871	17 890 295	18 747 502

Huom! Kiinteistömenot samat kuin välitulosraportissa:

lkp:t 42020,40072,40074,40079,43400,43919

BRUTTOMENOT MOM. 33.70.01

	2010	2011	2012
Palkat	7 851 689	7 892 363	8 634 592
Kiinteistömenot	0	0	0
Matkustus	314 127	351 461	411 488
Muut menot	558 152	533 630	740 003
Yhteensä	8 723 968	8 777 454	9 786 083

1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma

	2010		2011		2012	
	milj.€	%	milj.€	%	milj.€	%
Henkilöstökulut	22,3	75,8	20,7	74,1	22,3	74,6
Kiinteistömenot	3,2	10,9	3,3	11,8	3,3	11,0
Palvelujen ostot	2,2	7,5	2,5	9,0	2,8	9,4

1.6.4. Tase

Tase tehdään kirjanpitoyksikkötasolla.

1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

1. Yleistä

Aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä johtavat ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaavat ylijohdaja ja osaltaan vastuualueiden ja hallintopalvelut vastuuyksikön johtajat. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa viraston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus, viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta. Tämä arviointi- ja vahvistuslausuma on Etelä-Suomen aluehallintoviraston. Etelä-Suomen aluehallintoviraston kirjanpitoyksikön arviointi- ja vahvistuslausuma esitetään kirjanpitoyksikön toimintakertomuksessa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toteuttanut tammikuussa 2013 kyselyn aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioimiseksi. Kysely on tehty kaikissa aluehallintovirastoissa. Kyselyä laadittaessa on sovellettu valtiovarainministeriön suositusta 20.12.2005 nro VM 042/00/2004, mikä sisältää valtiohallinnon toimintatapaan sopeutetun yleisen COSO-ERM viitekehyksen mukaisen arviointikehikon. Kysely lähetettiin ylijohdajalle, vastuualueiden ja hallintopalvelut vastuuyksikön johtajille.

2. Arviointi

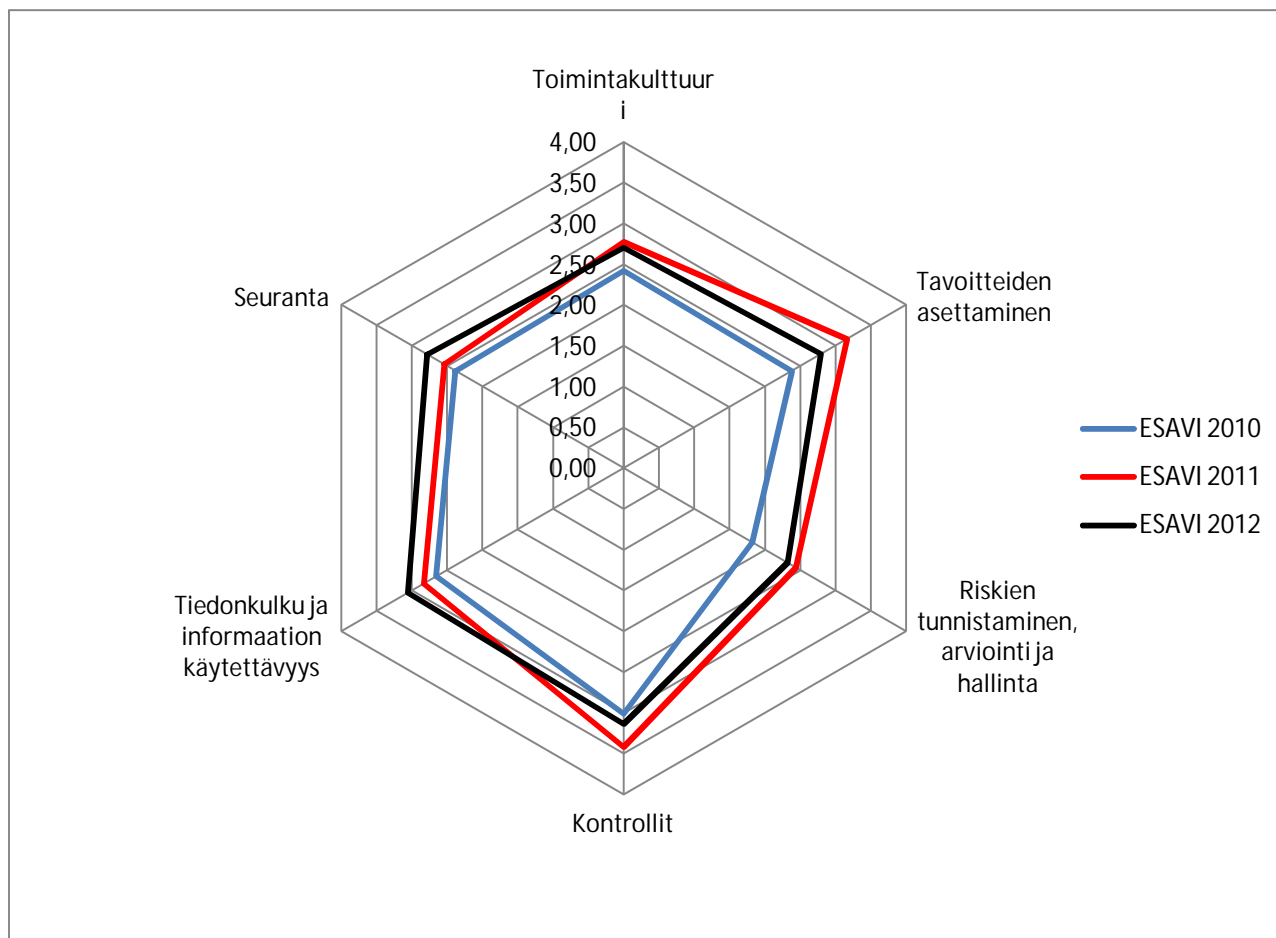
Etelä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilaa koskevan kyselyn numeeriset arviointitulokset pääkohdittain ilmenevät kaaviosta 1.

Arviointitulokset kokonaisuudessaan on hieman edellisvuotta huonompi, mutta selkeästi parempi kuin aluehallintoviraston ensimmäisenä toimintavuotena. Vastaaajien lukumäärässä on vuosittain ollut vaihtelua, jolla voi olla vaikutusta arviointituloksiin.

Talulukko 1. Etelä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilaa kuvaavat tunnusluvut 2010 - 2012

	ESAVI			KAIKKI AVIT		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Toimintakulttuuri	2,42	2,77	2,70	2,55	2,82	2,87
Tavoitteiden asettaminen	2,38	3,16	2,79	2,71	2,95	2,95
Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta	1,82	2,44	2,32	1,78	2,04	1,94
Kontrollit	3,01	3,42	3,14	2,96	3,15	3,14
Tiedonkulku ja informaation käytettävyys	2,65	2,83	3,05	2,68	2,85	2,98
Seuranta	2,38	2,54	2,78	2,36	2,40	2,57
KAIKKI AIHEALUEET	2,44	2,86	2,80	2,51	2,70	2,74

Kaavio 1. Etelä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilaa kuvaavat tunnusluvut 2010 - 2012

2.1. Toimintakulttuuri, organisaatio ja resurssit

Aluehallintoviraston toimintakulttuuri arvioidaan kohtuulliseksi. Toimintakulttuuri on suuren uudistuksen jälkeen muotoutumassa. Yhteisten toimintatapojen luominen on vienyt runsaasti aikaa. Esille tulleita hallinnon prosesseissa olevia ongelmakohtia on ratkottu yhdessä vastuualueiden kanssa.

Viraston toimintakulttuuri on kolmannen toimintavuoden aikana vakiintunut jo melko hyvin. Kehitettävää luonnollisesti on vielä yhteisten periaatteiden ja toimintatapojen juurruttamisessa.

Tämän osa-alueen arvioinnissa resurssien riittävyys sai huonoimmat arviot ja se arviointiin heikoksi. Aluehallintoviraston toimintamenojen niukkuus on ollut hallitseva tekijä myös viraston kolmantena toimintavuotena. Virasto toimii eduskunnan myöntämin varoin, joihin toiminta on sopeutettava. Toimintamenojen aluehallintovirastoittainen jako tulisi perustua ennalta sovittuihin periaatteisiin. Osa rahoituksesta saadaan nettobudjetoinnista. Työsuojelun vastuualueen rahoitus ja sen riittävyys poikkeaa muusta AVIsta.

Parhaimmat arviot tulivat siitä, että virastossa puututaan johdonmukaisesti sääntöjen vastaiseen toimintaan. Aluehallinnon muutosvaihe tuntuu vielä ja vastuualueet ovat eri kehitysvaiheessa.

AHDIn palvelut saivat kritiikkiä hitauden ja byrokraattisuuden takia. Myös Valda –järjestelmää ja työajanseurantaa kritisoiitiin. Käyttäjien tarpeet pitäisi pystyä ottamaan paremmin huomioon.

2.2. Tavoitteiden asettaminen, päämäärät ja tehtävät

Aluehallintoviraston tavoitteiden asettaminen ja toiminnan suunnittelu arvioitiin kohtuulliseksi. Strategisen tulossopimuksen tavoitteiden määrä on suuri ja varsin yksityiskohtainen. Raportointi muodostuu ongelmaksi erityisesti toiminnan kehittämisen osion osalta. Toteuttamisvastuu ja raportointivastuu pitäisi olla yksiselitteinen.

Strateginen tulossopimus ei koske työsuojelun vastuualuetta kuin osittain (hallinnolliset tukipalvelut). Työsuojelun vastuualueella on STM:n työsuojeluosaston kanssa sovittu hyvin systemaattinen ja järjestelmällinen toiminnan suunnittelu ja seuranta. VM ja STM eivät ole sopineet, kuinka paljon työsuojeluvastuualueen työaika käytetään AVlen yleiseen kehittämiseen.

2.3. Riskienhallinta

Riskienhallinta sai kyselyn huonoimmat arviot ja se arvioitiin kohtuulliseksi. Viraston valmiussuunnitelma on valmistunut. Vaarojen ja haittojen arviointi on tehty paikkakunnittain ja työ jatkuu. Henkilöstösuunnitelmassa on arvioitu henkilöstöriskejä. Toimitilariskejä on tunnistettu ja toimenpiteitä esiintulleiden ongelmien korjaamiseksi on käynnistetty ja toteutettu. AVlen tietoturvatyö on edistynyt.

Riskien dokumentointi, systemaattinen käsittely ja viraston yhteinen keskustelu ja tietämys riskienhallinnasta ovat vielä osittain toteutumatta. Yksittäisten toimien lisäksi on odotettu aluehallintovirastojen yhteisen riskienhallintamallin valmistumista.

2.4. Kontrollit

Kontrollien koordinointi todettiin hyväksi. Pitäisi saada keskitetysti ja luotettavasti automatisoitua tietoa, mikä vähentäisi manuaaliryönten tarvetta.

2.5. Tiedonkulku ja informaation käytettävyys

Tiedonkulku arvioitiin hyväksi ja tämä osa-alue parantui edellisvuodesta. Tiedonkulkua on tehostettava ja sen merkitys korostuu suuressa ja hajautetussa organisaatiossa. Ulkoista tiedonkulkua pidettiin sisäistä tiedonkulkua parempana.

2.6. Seurannasta

Seuranta toimii kohtuullisesti ja on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.

3. Kehittämiskohteet

Kehittämistä havaittiin monella eri osa-alueella. Vastausten perusteella nousivat esiin seuraavat kehittämiskohteet, jotka saivat huonoimmat arviot:

- dokumentoidut riskienhallintamenettelyt mukaan lukien tietoturvariskit
- riittävä toiminnan rahoitus ja ulkoistettujen AHTI- palvelujen toimivuus
- strategisen tulossopimuksen tulostavoitteet ja seurantavastuut.

Kyselystä nousi selkeästi esiin tarve kehittää viraston riskienhallintapolitiikkaa. Sama tulos saatiin kyselystä, missä selvitettiin viraston tietoturvakäytäntöjä. Rahoitukseen ja toiminnan sopeutukseen liittyvät haasteet jatkuvat ja niihin on löydettävä ratkaisut. Strategisessa tulossopimuksessa 2012-2015 on asetettu lukuisia tavoitteita kyselyssä esiin tulleiden puutteiden korjaamiseksi.

4. Vahvistuslausuma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston on arvioinut viraston toimintaan ja menettelyihin liittyvää sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa käyttäen soveltuvin osin Valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaista, COSO ERM -viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa.

Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttää talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut vaatimukset.

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvillä riskienhallinnan menettelyillä on kyetty hyvin varmistamaan aluehallintoviraston toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja omaisuuden turvaaminen sekä raportoinnin oikeellisuus ja riittävyys johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeet huomioiden. Kehittämiskohteita on tunnistettu. Arvioinnin tulokset täytyy suhteuttaa viraston elinkaareen, toteutetun uudistuksen laajuuteen ja hajautetun monialaisen organisaation olosuhteisiin.

1.8. Arviointien tulokset

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa ei ole tehty kokonaisarviointeja vuonna 2012.

1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa ei ole havaittu valtion ja sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä varainhoitovuoden aikana.

2. ALLEKIRJOITUS

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on hyväksynyt tuloksellisuusraportin.

Hämeenlinna 25.2.2013

Ylijohtaja

Anneli Taina

Johtaja
Työsuojelun vastuualue
(työsuojelun vastuualueen osalta)

Kaarina Myyri-Partanen

Johtaja
Hallintopalvelujen vastuuyksikkö

Tuula-Kaarina Isosuo